

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 23

7 Φεβρουαρίου 1979

Φέρεται σε γνώση των χρηστών του παρακάτω κειμένου ότι η κωδικοποιημένη αυτή μορφή του αποτελεί χρηστικό εργαλείο νομικής πληροφόρησης και ότι σε καμία περίπτωση δεν υποκαθιστά τα επίσημα κανονιστικά κείμενα, όπως αυτά βρίσκονται δημοσιευμένα στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης.

Όπως συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε με

1. ΠΔ 294/1980 (ΦΕΚ 81/Α/12-4-1980)
2. ΠΔ 452/1981 (ΦΕΚ 124/Α/8-5-1980)
3. ΠΔ 268/1982 (ΦΕΚ 47/Α/13-4-1982)
4. ΠΔ 54/1984 (ΦΕΚ 15/Α/21-2-1984)
5. ΠΔ 83/1983 (ΦΕΚ 36/Α/23-3-1983)
6. ΠΔ 485/1983 (ΦΕΚ 184/Α/21-12-1983)
7. ΠΔ 188/1985 (ΦΕΚ 75/Α/26-4-1985)
8. ΥΑ ΣΤ5/71/1-12-86 (ΦΕΚ 834/Β/3-12-1986)
9. ΥΑ Γ2/2209/18-3-1998 (ΦΕΚ 314/Β/31-3-1998)
10. ΥΑ 54105/Γ2/18-04-2013 (ΦΕΚ 1047/Β/29-4-2013)
11. Ν. 4115/2013 (ΦΕΚ 24/Α/30-1-2013)
12. ΠΔ 170/2013 (ΦΕΚ 274/Α/16-12-2013)
13. ΠΔ 39/2014 (ΦΕΚ 75/Α/28-3-2014)
14. Ν. 4326/2015 (ΦΕΚ 49/Α/13-5-2015)
15. Ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114/Α/4-8-2017)

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 104

Περί σχολικού και διδακτικού έτους, υπηρεσιακών βιβλίων, εγγραφών, μετεγγραφών, φοιτήσεως, διαγωγή και τιμητικών διακρίσεων των μαθητών των σχολείων Μέσης Γενικής Εκπαιδύσεως

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπ' όψει:

1. Τας διατάξεις του αρθρ. 28 παρ. 6 και του άρθρου 31 παρ.4 του Νόμ. 309/1976 «περί οργάνωσης και διοικήσεως της Γενικής Εκπαιδύσεως» ως και του αρθρ. 68 παρ. 1, ως νυν ισχύει, του αυτού Νόμου.
2. Την γνώμην του Κέντρου Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμορφώσεως, διατυπωθείσαν εις τας υπ' αριθμ. 13, 14, 15, 16, 17/1977 πράξεις αυτού.

3. Τας υπ' αριθμ. 942/1978, 1101/1978 γνωμοδοτήσεις του Συμβουλίου Επικρατείας, προτάσει του υπό της Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Υπουργού, αποφασίζομεν:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α

Σχολικόν έτος, Διδακτικόν έτος και διάρθρωσις αυτών

Άρθρο 1⁽¹⁾

Σχολικό και διδακτικό έτος

1. Το σχολικό έτος για τα Γυμνάσια και Λύκεια, Γενικής Εκπαίδευσης, δημόσια και ιδιωτικά, ημερήσια και εσπερινά, αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου και τελειώνει την 31ην Αυγούστου του επόμενου έτους.
2. Το διδακτικό έτος για τα ίδια σχολεία αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε έτους και λήγει την 30η Ιουνίου του επόμενου έτους,
3. Κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους διεξάγεται η διδασκαλία των μαθημάτων και γίνονται οι κάθε είδους εξετάσεις.
4. Η διδασκαλία των μαθημάτων διεξάγεται κατά τις ακόλουθες διδακτικές περιόδους, που ονομάζονται τρίμηνα.
 - α) Α' τρίμηνο από 11 Σεπτεμβρίου μέχρι 30 Νοεμβρίου
 - β) Β' τρίμηνο από 1 Δεκεμβρίου μέχρι την τελευταία ημέρα Φεβρουαρίου.
 - γ) Γ' τρίμηνο από 1η Μαρτίου μέχρι 30 Μαΐου για τα Γυμνάσια και μέχρι 13 Μαΐου για τα Λύκεια.

(1) Το αρθ 1 του ΠΔ 104/79 αντικαταστάθηκε με το αρθ 1 παρ 1 του ΠΔ 294/1980 (ΦΕΚ 81/Α/12-4-1980), η οποία αντικαταστάθηκε με το αρθ Πρώτο του ΠΔ 452/1981 (ΦΕΚ 124/Α/8-5-1980) στη συνέχεια με το αρθ 3 του ΠΔ 268/1982 (ΦΕΚ 47/Α/13-4-82), στη συνέχεια με το αρθ 1 του ΠΔ 83/1983 (ΦΕΚ 36/Α/23-3-1983) και ισχύει όπως παρατίθεται σύμφωνα με το αρθ 1 του ΠΔ 188/1985 (ΦΕΚ 75/Α/26-4-1985)

5. Μαθητές που απορρίπτονται κατά τις απολυτήριες εξετάσεις Γυμνασίων και Λυκείων μπορούν να υποστούν απολυτήρια εξέταση στα μαθήματα στα οποία υστέρησαν και κατά μήνα Φεβρουάριο. Η εξέταση αυτή γίνεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, παράλληλα με τη διδακτική εργασία του σχολείου, στην ύλη που διδάχτηκε κατά το προηγούμενο σχολικό έτος στο σχολείο, όπου εξετάζεται ο μαθητής, από επιτροπές που προβλέπονται από τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις.
6. Οι εξετάσεις κάθε είδους γίνονται κατά τις ακόλουθες εξεταστικές περιόδους:
- α) Για τους μαθητές των Γυμνασίων από 1 Ιουνίου μέχρι 30 Ιουνίου, εκτός από τις παραπεμπτικές εξετάσεις και από 1 Σεπτεμβρίου μέχρι 10 Σεπτεμβρίου και
- β) Για τους μαθητές των Λυκείων από 15 Μαΐου μέχρι 30 Ιουνίου και από 1 Σεπτεμβρίου μέχρι 10 Σεπτεμβρίου.
7. Κατά την 31η Μαΐου για τα Γυμνάσια και την 13 Μαΐου για τα Λύκεια δε διεξάγεται διδασκαλία μαθημάτων. Τις ημέρες αυτές οι Σύλλογοι των καθηγητών αποφασίζουν για τα χαρακτηρισμό της φοίτησης των μαθητών, εκδίδουν τα αποτελέσματα του Γυμνασίου και εκτελούν κάθε προπαρασκευαστική εργασία για την απρόσκοπτη διεξαγωγή των προβλεπόμενων γραπτών εξετάσεων. Το πρόγραμμα των εξετάσεων αυτών ανακοινώνεται στους μαθητές δύο ημέρες πριν από την έναρξή τους.
8. Εάν καθυστερήσει η έναρξη της διδασκαλίας των μαθημάτων ή το σχολείο δε λειτουργήσει για οποιοδήποτε λόγο περισσότερο από δέκα μέρες, ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να διατάξει ανάλογη παράταση του διδακτικού έτους, μέσα στα όρια των θερινών διακοπών, μετά από εισήγηση του αρμόδιου Προϊσταμένου Δ/νσης ή Γραφείου Μ.Γ.Ε.
9. Όπου στο άρθρο 19 του ΠΔ 104/79 (ΦΕΚ 23/Α/7-2-79) αναφέρεται η φράση «20ης Μαΐου», αντικαθίσταται από τη φράση «της ημερομηνίας λήξης των μαθημάτων».
10. «Σε περίπτωση απώλειας διδακτικών ωρών, η αναπλήρωση τους εξασφαλίζεται με τους ακόλουθους τρόπους: α) Περικοπή περιπάτων και εκδρομών, β) Περιορισμός των εργασιμων ημερών των πολυήμερων εκδρομών και γ) αξιοποίηση των σχολικών εορτών με την παράλληλη πραγματοποίηση των εορτών και των μαθημάτων.
- Με την παύση της λειτουργίας του σχολείου και μέχρι να ομαλοποιηθεί η λειτουργία του, ο Διευθυντής συγκαλεί ανά

εβδομάδα το σχολικό συμβούλιο, προς το σκοπό αντιμετώπισης της κατάστασης και διατύπωσης γνώμης για την προσηκουσα διαδικασία αναπλήρωσης των ωρών διδασκαλίας που έχουν χαθεί.

Μόλις ομαλοποιηθεί η λειτουργία του σχολείου, ο Διευθυντής συγκαλεί αμέσως και εκτάκτως το σχολικό συμβούλιο. Το σχολικό συμβούλιο υποβάλλει πρόταση στον Διευθυντή της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης μέσα σε πέντε ημέρες από την έναρξη λειτουργίας του σχολείου, σχετικά με τη διαδικασία αναπλήρωσης των ωρών διδασκαλίας που έχουν χαθεί, με γνώμονα την όσο το δυνατόν αρτιότερη ολοκλήρωση της διδακτέας ύλης. Η διαδικασία αναπλήρωσης των απολεσθεισών ωρών διδασκαλίας πρέπει να ολοκληρωθεί μέσα σε ένα τρίμηνο ή τετράμηνο από την ομαλοποίηση της λειτουργίας του σχολείου.

Ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης εισηγείται τον τρόπο αναπλήρωσης των μαθημάτων και της ολοκλήρωσης της διδακτέας ύλης στον Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης. Την απόφαση για την αναπλήρωση λαμβάνει ο Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης.»⁽²⁾

Άρθρο 2

Διακοπαί - Αργία

1. Διδασκαλία μαθημάτων δεν διεξάγεται και εξετάσεις δεν διενεργούνται κατά τας ακόλουθους χρονικά περιόδους του σχολικού έτους, καλουμένες διακοπές:
 - α) Διακοπαί Χριστουγέννων, από 24ης Δεκεμβρίου μέχρι και της 7ης Ιανουαρίου.
 - β) Διακοπαί Πάσχα, από της Μεγάλης Δευτέρας μέχρι της Κυριακής του Θωμά.
 - γ) Θερινά διακοπαί, από της 1ης Ιουλίου μέχρι και της 31ης Αυγούστου, επιφυλασσομένων των διατάξεων της παρ. 9 του άρθρ. 1 του παρόντος Π.Δ.
2. Κατά τας θερινάς διακοπές το γραφείον εκάστου Γυμνασίου και Λυκείου δέχεται το κοινόν, μίαν ημέραν την εβδομάδα, η οποία ορίζεται δι' αποφάσεως του Συλλόγου των Διδασκόντων και ανακοινούται δια της πινακίδος των ανακοινώσεων. Κατά την ημέραν ταύτην εις τουλάχιστον των καθηγητών εκάστου Γυμνασίου και Λυκείου, οριζόμενος

(2) Η παρ. 10 του άρθρου 1 του ΠΔ 104/1979 αντικαταστάθηκε ως άνω σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 4326/2015 (ΦΕΚ 49/Α/13-5-2015)

υπό του Διευθυντού προ της λήξεως του διδακτικού έτους, είναι υπεύθυνος δια την διεκπεραίωσιν παντός τρέχοντος υπηρεσιακού θέματος, ασκών εκτάκτως αρμοδιότητας διευθυντού σχολείου και υπογράφων αντί αυτού παν έγγραφον ή τίτλον. Επί πλειόνων τας αρμοδιότητας αυτάς ασκεί ο κατά βαθμόν ανώτερος και επί ισοβάθμων ο αρχαιότερος. Εάν η ως άνω ημέρα συμπίπτει με ημέραν αργίας, το γραφείον δέχεται το κοινόν την επομένην εργάσιμον ημέραν.

3. Ημέραι αργίας των Γυμνασίων και Λυκείων ορίζονται:

- α) Άπασαι αι Κυριακαί,
- β) αι θρησκευτικά εορταί των Τριών Ιεραρχών και του Αγίου Πνεύματος,
- γ) αι εθνικαί επέτειοι της 28ης Οκτωβρίου και 25ης Μαρτίου,
- δ) η Καθαρά Δευτέρα,
- ε) η 1η Μαΐου και
- στ) η κατά τας κειμένας διατάξεις ημέρα αργίας δια την έδραν εκάστου σχολείου λόγω τακτικής θρησκευτικής ή εθνικής εορτής.

4. Κατά την παραμονήν των εθνικών επετείων της 28ης Οκτωβρίου και της 25ης Μαρτίου πραγματοποιούνται εις τα Γυμνάσια και Λύκεια εορταστικά εκδηλώσεις. Εάν η παραμονή συμπίπτει με ημέραν αργίας, αι ανωτέρω εκδηλώσεις πραγματοποιούνται την προηγουμένην της αργίας ταύτης.

5. Την 26ην Οκτωβρίου πραγματοποιείται η εορτή της Σημαίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Υπηρεσιακά βιβλία - Έντυπα

Άρθρο 3

Υπηρεσιακά βιβλία

1. Τα υπό των Γυμνασίων και Λυκείων τηρούμενα επίσημα βιβλία είναι:

- α) Πρωτόκολλον, εις το οποίον καταχωρίζονται άπαντα τα εισερχόμενα και εξερχόμενα έγγραφα, εν οίς και οι πάσης φύσεως τίτλοι, ως και τα εμπιστευτικά τοιαύτα. Δια τα τελευταία ταύτα σημειούται εις την στήλην περιεχόμενον εγγράφου η ένδειξις Ε.Π. μόνον, ενώ τηρείται ιδιαίτερος φάκελος εμπιστευτικών εγγράφων.
- β) Βιβλίον Πράξεων Διευθυντού.
- γ) Βιβλίον Πράξεων Συλλόγου Διδασκόντων.
- δ) Ημερολόγιον Λειτουργίας Σχολείου, εις το οποίον καταγράφονται εν συντομία καθημερινώς τα κατά την κρίσιν

του Διευθυντού σημαντικότερα γεγονότα, αναφερόμενα εις την λειτουργίαν του σχολείου.

ε) Βιβλία διδασκομένης ύλης κατά τάξιν ή τμήματα τάξεως, εις τα οποία καταχωρίζεται αυθημερόν υφ' εκάστου διδάσκοντος ο τίτλος της υπ' αυτού διδαχθείσης ενότητος.

στ) Βιβλίον Μισθοδοσίας Προσωπικού.

ζ) Βιβλίον Βιβλιοθήκης.

η) Βιβλίον Υλικού, εις το οποίον καταχωρίζονται άπαντα τα μη αναλώσιμα είδη του σχολείου, πλην των καταχωριζομένων εις το Βιβλίον Βιβλιοθήκης.

θ) Μητρώον Μαθητών, εις το οποίον καταχωρίζονται τα υπό του άρθρ. 10 παρ. 2 προβλεπόμενα στοιχεία των κατά νόμον ανηκόντων εις το σχολείον μαθητών.

ι) Ευρετήριον, εις το οποίον καταχωρίζονται το επώνυμον, το όνομα, το όνομα πατρός και ο αριθμός του Μητρώου Μαθητών πάντων των εγγεγραμμένων εις τούτο μαθητών, προς ευχερεστέραν ανεύρεσιν της εις το Μητρώον Μαθητών μερίδος εκάστου.

ια) Βιβλίον φοιτήσεως (απουσιολόγιον).

ιβ) Βιβλίον επιβολής Κυρώσεων.

2. Δια του παρόντος καταργούνται εκ των μέχρι τούδε τηρούμενων βιβλίων τα εξής:

α) το Μαθητολόγιον,

β) ο Γενικός έλεγχος,

γ) τα Βιβλία Βοηθητικού Ειδικού Ελέγχου (Βαθμολόγια),

δ) το Βιβλίον Πιστοποιητικών Σπουδών (ΒΠΣ),

ε) το Εμπιστευτικόν Πρωτόκολλον,

στ) το Ποινολόγιον,

ζ) το Βιβλίον Εισιτηρίων Εξετάσεων,

η) το Βιβλίον Παιδαγωγικών Συνεδριάσεων,

θ) το Βιβλίον συμπληρωματικών και Κατατακτηρίων εξετάσεων.

Άρθρον 4

Υπηρεσιακά έντυπα

Τα υπό των Γυμνασίων και Λυκείων χρησιμοποιούμενα έντυπα είναι:

- α) Ατομικά Δελτία μαθητών. Δι' έκαστον μαθητήν τηρείται ίδιον Ατομικόν Δελτίον εις το οποίον καταχωρίζονται κατά την πρώτην εις το σχολείον εγγραφήν κατά την διάρκειαν της φοιτήσεως τα υπό της παρ. 1 του άρθρ. 10 του παρόντος

Π.Δ/τος προβλεπόμενα στοιχεία των κατά νόμον ανηκό-
ντων εις το σχολείον μαθητών. Τα Ατομικά Δελτία, διαβιβα-
ζόμενα επισημοποιημένα εις έτερα σχολεία, επέχουν θέσιν
επισήμου τίτλου μετεγγραφής.

β) Έντυπα ημερησίων δελτίων φοιτήσεως των μαθητών κατά
τάξιν ή τμήματα τάξεως, εις τα οποία καταχωρίζονται καθ'
εκάστην διδακτικήν ώραν αι απουσίαι τούτων.

γ) Ωρολόγια προγράμματα διδασκαλίας μαθημάτων.

δ) Τίτλοι σπουδών.

ε) Έντυπα επαληθεύσεων τίτλων.

στ) Υπηρεσιακά σημειώματα μετεγγραφής μαθητών.

ζ) Καταστάσεις βαθμολογίας προφορικής επιδόσεως μαθη-
τών.

θ) Πιστοποιητικά δια στρατολογικήν χρήσιν.

ι) Δελτία κινήσεως προσωπικού.

ια) Καταστάσεις μισθοδοσίας προσωπικού.

Άρθρον 5

Τρόπος, επισημοποίησις, φύλαξις υπηρεσιακών βιβλίων και εντύπων

1. Ο τύπος και αι διαστάσεις των υπό του παρόντος Π.Δ/τος οριζομένων βιβλίων και εντύπων καθορίζονται δι' υποδειγμάτων, καταρτιζομένων υπό της αρμοδίας Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
2. Τα υπηρεσιακά βιβλία προ της ενάρξεως της χρήσεως αυτών αριθμούνται κατά σελίδα υπό του Διευθυντού του σχολείου μεν προκειμένου περί των δημοσίων σχολείων, υπό του οικείου δε Γενικού Επιθεωρητού ΜΕ προκειμένου περί ιδιωτικών σχολείων, συντασσομένης εις αμφοτέρας τας περιπτώσεις σχετικής πράξεως εις την τελευταίαν σελίδα.
3. Τα ωρολόγια προγράμματα διδασκαλίας μαθημάτων επισημοποιούνται άμα τη χρήσει των διασφραγίσεως και υπογραφής του Διευθυντού του σχολείου, τα δε Ατομικά Δελτία επισημοποιούνται κατά τον αυτόν ως άνω τρόπον, μόνον εφ' όσον πρόκειται να διαβιβασθούν εις έτερον σχολείον. Ειδικώς, προκειμένου περί Ατομικών Δελτίων μαθητών ιδιωτικών σχολείων, διαβιβαζομένων εις έτερον σχολείον, ταύτα θεωρούνται και υπό του οικείου Γενικού Επιθεωρητού Μ.Ε.
4. Εκ των υπηρεσιακών βιβλίων και εντύπων φυλάσσονται υποχρεωτικώς:

α) Το Μητρώον Μαθητών, τα Βιβλία Πράξεων Διευθυντού και Συλλόγου διδασκόντων, το Ημερολόγιον Σχολείου, το Βιβλίον μισθοδοσίας προσωπικού, τα Βιβλία Υλικού και Βιβλιοθήκης και το Πρωτόκολλον, εις το διηνεκές.

β) Το βιβλίον επιβολής κυρώσεων εις τους μαθητάς, επί μίαν διετίαν από της λήξεως της χρήσεώς του.

γ) Τα Ατομικά Δελτία, επί δύο έτη από της ημέρας της καθ' οιονδήποτε τρόπον εξαγωγής και καταχωρίσεως εις την οικείαν μερίδα του Μητρώου Μαθητών του οριστικού αποτελέσματος της τελευταίας εις το σχολείον φοιτήσεως εκάστου μαθητού, τα αντίγραφα των Δελτίων Κινήσεως Προσωπικού ως και τα τοιαύτα καταστάσεων μισθοδοσίας επί δύο έτη από της συντάξεως των, τα δε βιβλία διδασκομένης Ύλης επί δύο έτη από της λήξεως του εις ο αφορούν σχολικού έτους.

δ) Τα έντυπα ημερησίων δελτίων φοιτήσεως, τα βιβλία φοιτήσεως (απουσιολόγια), αι καταστάσεις βαθμολογίας προφορικής επιδόσεως, τα ωρολόγια προγράμματα διδασκαλίας μαθημάτων, τα έντυπα εισηγήσεως ή επιβολής πειθαρχικών κυρώσεων επί εν έτος από της λήξεως του εις ο αφορούν σχολικού έτους.

Άρθρο 6

Έναρξις ισχύος νέων βιβλίων και εντύπων

1. Τα υπό του παρόντος Π.Δ/τος προβλεπόμενα Υπηρεσιακά βιβλία και έντυπα τίθενται εν ισχύϊ δι' αποφάσεως του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
2. Μέχρις ενάρξεως ισχύος των νέων υπηρεσιακών βιβλίων και εντύπων διατηρούνται εν χρήσει τα προ της δημοσιεύσεως του παρόντος Π.Δ/τος υφιστάμενα υπηρεσιακά βιβλία και έντυπα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Εγγραφή μαθητών

Άρθρο 7

1. Η εγγραφή μαθητού εις το Γυμνάσιον ή το Λύκειον χωρεί, αφ' ής ούτος αποκτά δικαίωμα φοιτήσεως εις τούτο.
2. Το δικαίωμα τούτο αποκτά ο μαθητής είτε κατόπιν επιτυχών εισιτηρίων εξετάσεων είτε δυνάμει τίτλου ισχυρού προς εγγραφήν άνευ εξετάσεων, ως κατά περίπτωσιν αι κείμεναι διατάξεις ορίζουν.
3. Ως εγγραφή νοείται η εφ' άπαξ καταχώρησις το πρώτων των υπό του αρθρ. 10 του παρόντος Π.Δ/τος προβλεπομέ-

ων στοιχείων του μαθητού εις το Ατομικών Δελτίον αυτού και εις το Μητρώον των Μαθητών του σχολείου.

Άρθρο 8

Τρόπος και χρόνος εγγραφής

1. Επιφυλασσομένων των διατάξεων της παρ. 7 του παρόντος άρθρου, εγγραφαί εις ιτα Γυμνάσια και Λύκεια καθ' έκαστον σχολικόν έτος ενεργούνται μόνον των το πρώτον εις τα σχολεία ταύτα εισαγομένων μαθητών της Α' τάξεως.
2. Εξαιρετικώς κατά την πρώτην εφαρμογήν του παρόντος ενεργείται υφ' εκάστου Γυμνασίου και Λυκείου αυτεπάγγελτος εφ' άπαξ, κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, εγγραφή και πάντων των μέχρι της εφαρμογής του παρόντος Π.Δ/τος εγγραφέντων μαθητών.
3. Δια την εγγραφήν μαθητού εις την Α' τάξιν των εκτός των αστικών κέντρων Γυμνασίων έκαστος των ενδιαφερομένων μαθητών καταθέτει δια του κηδεμόνος του μέχρι 15 Ιουνίου το βραδύτερον εις το Δημοτικόν Σχολείον, εις την Στ' τάξιν του οποίου φοιτά εισέτι, σχετικήν δήλωσιν εγγραφής εις εν των της παρούσης παραγράφου Γυμνασίων. Μερίμνη και ευθύνη του Διευθυντού του Δημοτικού Σχολείου αι μεν δηλώσεις παραμένουν εις το εις ο κατετέθησαν σχολείον, τα δε απολυτήρια των απολυομένων διαβιβάζονται εις το Γυμνάσιον του προορισμού των βάσει ονομαστικής καταστάσεως υπηρεσιακώς και επί αποδείξει. Δια μαθητάς αποφοιτήσαντας εκ του Δημοτικού Σχολείου κατά τα παρελθόντα έτη και επιθυμούντας να φοιτήσουν εις το Γυμνάσιον ο εις χείρας των πρωτότυπος απολυτήριος τίτλος κατατίθεται απ' ευθείας εις το Γυμνάσιον εις το οποίον δικαιούνται να εγγραφούν.
4. Δια την εγγραφήν μαθητών εις την Α' τάξιν των Γυμνασίων των αστικών κέντρων έχουν εφαρμογήν αι διατάξεις της προηγουμένης παραγράφου, πλην του ότι η διαβίβασις των τίτλων εις τα Γυμνάσια γίνεται επί τη βάσει κοινής αποφάσεως των οικείων Γενικών Επιθεωρητών Μέσης και Επιθεωρητών Δημοτικής Εκπαιδεύσεως, δι' ης ορίζεται τίνων Δημοτικών Σχολείων οι απόφοιτοι εγγράφονται υποχρεωτικώς εις έκαστον των της παρούσης παραγράφου Γυμνασίων. Προκειμένου περί εγγραφής μαθητών εις τα ιδιωτικά Γυμνάσια των αστικών κέντρων, ο περιοριστικός ούτος όρος δεν ισχύει.
5. Δια την εγγραφήν μαθητών εις την Α' τάξιν των Λυκείων οι τίτλοι των επιτυχόντων εις τας εισιτηρίους εξετάσεις διαβιβάζονται υπό του οικείου Γυμνασίου εις το αντίστοιχον Λύκειον υπηρεσιακώς και επί αποδείξει. Μη υφισταμένου τούτου η διαβίβασις γίνεται εις το Λύκειον της προτιμήσεως του ενδιαφερομένου, εφόσον τούτο εδρεύει εκτός των αστικών κέντρων, άλλως εις το υπό του οικείου Γενικού Επιθεωρητού ΜΕ οριζομένου κατά τας διατάξεις του άρθρου 12 παρ 2 του παρόντος.
6. Δια την εγγραφήν εις την Α' τάξιν των Λυκείων των μαθητών των προερχομένων εξ ιδιωτικών Γυμνασίων η διαβίβασις των τίτλων γίνεται είτε εις το ιδιωτικόν Λύκειον της προτιμήσεως των ενδιαφερομένων, είτε εις το δημόσιον Λύκειον της προτιμήσεώς των εκτός των αστικών κέντρων, είτε εις το εγγύτερον της μονίμου κατοικίας των Λυκείων, εφ' όσον τούτο εδρεύει εις αστικόν κέντρον κατά τας διατάξεις του άρθρ. 12 του παρόντος, επί τη βάσει σχετικής δηλώσεως των κηδεμόνων των.
7. Μαθηταί κεκτημένοι τίτλον σπουδών ξένου σχολείου λειτουργούντος εν τη αλλοδαπή εγγράφονται εις τα Γυμνάσια ή Λύκεια κατά τας κειμένας ειδικάς περί τούτων διατάξεις.
8. Δια του όρου αστικά κέντρα νοούνται αι πόλεις εντός των οποίων λειτουργούν πλείονα του ενός ομοιότυπα σχολεία Γενικής Μέσης Εκπαιδεύσεως.
9. Παρερχομένης απράκτου της υπό της παρ. 3 του παρόντος τασσομένης προθεσμίας, προς κατάθεσιν της δηλώσεως εγγραφής, δύναται τη εγκρίσει του Διευθυντού του οικείου Γυμνασίου να πραγματοποιηθή η εγγραφή μέχρι και της παραμονής της ενάρξεως των μαθημάτων του εις ο αφορά αύτη νέου σχολικού έτους. Πέραν της ημερομηνίας ταύτης και εντός 10 ημερών απ' αυτής η εκπρόθεσμος εγγραφή υπόκειται εις την έγκρισιν του οικείου Γενικού Επιθεωρητού. Εγγραφή μαθητού μετά την 10ην ημέραν από της ενάρξεως των μαθημάτων δεν επιτρέπεται. Αι διατάξεις της παρούσης παραγράφου ισχύουν ειδικώς δια τους εις την Α' τάξιν του Γυμνασίου εγγραφομένους αποφοίτους του Δημοτικού Σχολείου μέχρι της δημοσιεύσεως του υπό της παρ. 3 του άρθρ. 26 του Νόμ. 309/1976 προβλεπομένου Π.Δ/τος περί υποχρεωτικής τριετούς εις το Γυμνάσιον φοιτήσεως.
10. Δια το από της ενάρξεως των μαθημάτων μέχρι της ημέρας της εμπροθέσμου εγγραφής χρονικόν διάστημα αι απουσίαι των μαθητών λογίζονται εις το ακέραιον.
11. Εις όλως εκτάκτους περιπτώσεις, λόγω απροβλέπτων γεγονότων, δύναται ο οικείος Γενικός Επιθεωρητής, δι' αποφάσεώς του να εγκρίνει οποτεδήποτε εντός του διδακτικού έτους την εκπρόθεσμον εγγραφήν μαθητών προερχομένων

εκ ξένων ή ανεγνωρισμένων ελληνικών σχολείων λειτουργούντων εν τη αλλοδαπή, εφ' όσον ούτοι κέκτηνται τοιούτον δικαίωμα κατά τας ειδικάς περί τούτων διατάξεις. Εις την περίπτωση αυτήν η περί καταλογισμού των απουσιών λόγω εκπροθέσμου εγγραφής διάταξις της παρ. 10 του παρόντος άρθρου δεν έχει εφαρμογήν.

12. Για την εγγραφή μαθητή σε εσπερινό γυμνάσιο ή λύκειο γενικής εκπαίδευσης απαιτείται βεβαίωση του εργοδότη ή της υπηρεσίας που εργάζεται ο μαθητής ή αν πρόκειται για μαθητή που ασχολείται σε δική του επαγγελματική εργασία βεβαίωση της αρμόδιας αρχής ή υπηρεσίας ότι ο μαθητής στη διάρκεια της ημέρας εργάζεται βιοποριστικά.⁽³⁾
13. Μετά την παραλαβήν των υπηρεσιακώς διαβιβαζομένων τίτλων, έκαστον των Γυμνασίων και Λυκείων χωρεί αυτεπαγγέλτως εις την καταχώρισιν των υπό του άρθρου 10 του παρόντος Π.Δ/τος προβλεπομένων στοιχείων τόσον εις το Ατομικόν Δελτίον, όσον και εις το Μητρώον των Μαθητών.
14. Η πλήρωσις των κενών θέσεων των προτύπων και Πειραματικών Σχολείων ενεργείται κατά τας κειμένας ειδικάς περί τούτων διατάξεις.

Άρθρο 9

Προσέλευσις κηδεμόνων καθ' έκαστον σχολικόν έτος

1. Δια τους κατά τας διατάξεις του άρθρ. 8 του παρόντος Π.Δ/τος το πρώτον εγγραφομένους εις το Γυμνάσιον ή το Λύκειον μαθητάς έκαστος κηδεμών οφείλει να προσέλθει εις την Διεύθυνσιν του Σχολείου μέχρι της προτεράιας της ενάρξεως των μαθημάτων του εις ο αφορά ή το πρώτον εγγραφή σχολικόν έτος και δηλώση ενυπογράφως ότι τυγχάνει νόμιμος κηδεμών του μαθητού.
2. Την αυτήν υποχρέωσιν εμφανίσεως υπέχουν και οι κηδεμόνες των ήδη εγγεγραμμένων εις τα Γυμνάσια ή Λύκεια μαθητών προς ενυπόγραφον καθ' έκαστον σχολικόν έτος δήλωσιν περί της νομιμότητος της υπ' αυτών ασκήσεως της κηδεμονίας επ' αυτών.
3. Η κατά τας προηγουμένας παραγράφους προσέλευσις των κηδεμόνων των μαθητών δύναται να πραγματοποιείται και κατά την διάρκειαν των θερινών διακοπών κατά τας υπό της παρ. 2 του άρθρ. 2 του παρόντος οριζόμενας ημέρας.

(3) Η παρ. 12 αντικαταστάθηκε όπως παρατίθεται με την παρ. 3 του άρθρου 5 της ΥΑ ΣΤ5/71/1-12-86 (ΦΕΚ 834/Β/3-12-1986)

4. Μετά την κατά το άρθρ. 8 πρώτην εγγραφήν μαθητού εις Γυμνάσιον ή Λύκειον, η φοίτησις αυτού εις έτερον Γυμνάσιον ή Λύκειον χωρεί μόνον δια μετεγγραφής.
5. Η φοίτησις εις δημόσια και ιδιωτικά γυμνάσια ή Λύκεια μαθητών οι οποίοι δεν ενεγράφησαν νομίμως απαγορεύεται. Εξαιρέσις χωρεί μόνον δι' ους μαθητάς τελεί εν εξελίξει η διαδικασία της μετεγγραφής των.

Άρθρο 10

Στοιχεία καταχωριζόμενα

1. Τα κατά την πρώτην εγγραφήν του μαθητού και την διάρκειάν της εις το Σχολείον φοιτήσεώς του καταχωριζόμενα εις το Ατομικόν αυτού Δελτίον στοιχεία είναι τα εξής:
 - α) Στοιχεία ταυτότητος, ήτοι: Επώνυμον, όνομα, όνομα πατρός, επάγγελμα πατρός, όνομα μητρός, έτος γεννήσεως, Δήμος ή Κοινότης εις την οποίαν φέρεται εγγεγραμμένος ο μαθητής, αριθμός μητρώου ή δημοτολογίου, θρήσκευμα.
 - β) Στοιχεία εισόδου, ήτοι: Το είδος του τίτλου, δυνάμει του οποίου εγγράφεται ο μαθητής.
 - γ) Στοιχεία επιδόσεως, ήτοι: Αναλυτική και γενική κατά μάθημα ετησία προφορική και γραπτή βαθμολογία.
 - δ) Στοιχεία φοιτήσεως και διαγωγής, ήτοι: Σύνολον απουσιών κατά τρίμηνα, ως και αι δια πράξεως του αρμοδίου οργάνου επιβαλλόμενα κυρώσεις ή απονεμόμενα τιμητικά διακρίσεις.
 - ε) Στοιχεία κηδεμόνος, ήτοι: Επώνυμον, όνομα, διεύθυνσις κατοικίας του κηδεμόνος.
2. Τα κατά την πρώτην εγγραφήν του μαθητού και την διάρκειαν της εις το σχολείον φοιτήσεώς του καταχωριζόμενα εις το Μητρώον Μαθητών στοιχεία είναι τα εξής:
 - α) Στοιχεία ταυτότητος, ήτοι: Επώνυμον, όνομα, όνομα πατρός, όνομα μητρός, έτος γεννήσεως, Δήμος ή Κοινότης εις την οποίαν φέρεται εγγεγραμμένος, αριθμός μητρώου ή δημοτολογίου, θρήσκευμα.
 - β) Στοιχεία εισόδου, ήτοι: Το είδος του τίτλου, δυνάμει του οποίου εγγράφεται ο μαθητής.
 - γ) Στοιχεία εξόδου, ήτοι: Το είδος τίτλου, δυνάμει του οποίου απολύεται ή μεταγγράφεται ο μαθητής.
 - δ) Στοιχεία επιδόσεως, ήτοι: Η ετησία βαθμολογία αφ' ενός εκάστου των μαθημάτων, ως και ο γενικός ετήσιος βαθμός τούτων.

- ε) Στοιχεία διαγωγής, ήτοι: Ο χαρακτηρισμός της διαγωγής εκάστου μαθητού.
3. Μέχρι της καθ' οιονδήποτε τρόπον εξόδου των μαθητών εκ του σχολείου δύναται να γίνη αποκατάστασις εις το ορθόν τυχόν εσφαλμένων στοιχείων ταυτότητος τούτου τη αιτήσσει του κηδεμόνος αυτού. Η αποκατάστασις αυτή ενεργείται υπό του Διευθυντού του Σχολείου δι' ερυθράς γραφής επί τη βάσει του δελτίου αστυνομικής ταυτότητος του μαθητού, ή ελλείψει τούτου, επί τη βάσει πιστοποιητικού του οικείου Δήμου ή της οικείας κοινότητος, άνευ θεωρήσεως τούτου υπό του Νομάρχου. Η διόρθωσις σφραγίζεται και μονογραφείται υπό του Διευθυντού του Σχολείου.
4. Εκ των υπηρεσιακών βιβλίων και εντύπων φυλάσσονται υποχρεωτικώς:
- α) Το Μητρώον Μαθητών, τα Βιβλία Πράξεων Διευθυντού και Συλλόγου Διδασκόντων, το Ημερολόγιο Σχολείου, το Βιβλίο Μισθοδοσίας Προσωπικού, τα Βιβλία Υλικού και Βιβλιοθήκης και το Πρωτόκολλον, εις το διηλεκτές.
- β) Το βιβλίο Επιβολής Κυρώσεων εις τους μαθητάς, επί μίαν διετίαν από της λήξεως της χρήσεως του.
- γ) Τα Ατομικά Δελτία, επί δύο έτη από της ημέρας της καθιονδήποτε τρόπον εξαγωγής ή καταχωρίσεως εις την οικείαν μερίδα του Μητρώου Μαθητών του οριστικού αποτελέσματος της τελευταίας εις το σχολείον φοιτήσεως εκάστου μαθητού, τα αντίγραφα των Δελτίων Κινήσεως Προσωπικού και τα τοιαύτα καταστάσεων μισθοδοσίας επί δύο έτη από της συντάξεως των, τα δελτία διδασκομένης ύλης επί δύο έτη από της λήξεως του εις ο αφορούν σχολικού έτους
- δ) Τα έντυπα ημερησίων δελτίων φοιτήσεως, τα δελτία φοιτήσεως (απουσιολόγια), οι καταστάσεις βαθμολογίας προφορικής επιδόσεως, τα ωρολόγια προγράμματα διδασκαλίας μαθημάτων, τα έντυπα εισηγήσεως ή επιβολής κυρώσεων επί εν έτος από της λήξεως του εις ο αφορούν σχολικού έτους.

Άρθρο 11

Ένταξις των μαθητών εις τάξεις

Οι κατά τας διατάξεις του άρθρ. 7 του παρόντος π.Δ/τος εγγραφόμενοι εις το Γυμνάσιον ή το Λύκειον μαθηταί εντάσσονται εις τάξεις ως ακολούθως:

- α) Εις την Α' τάξιν: Οι κατά τας κειμένας διατάξεις επιτυχόντες εις τας οικείας εισιτηρίους εξετάσεις ή κεκτημένοι τίτλον ισοχρόν δι' άνευ εισιτηρίων εξετάσεων εγγραφήν, οι μη προ-

αχθέντες εκ της τάξεως ταύτης, ως και οι της αυτής τάξεως εξ ετέρου σχολείου μετεγγραφόμενοι.

β) Εις την Β' τάξιν: Οι προαχθέντες εκ της Α' τάξεως, οι μη προαχθέντες εκ της Β'' τάξεως, ως και οι της αυτής τάξεως, εξ ετέρου σχολείου μετεγγραφόμενοι.

γ) Εις την Γ' τάξιν: Οι προαχθέντες εκ της Β' τάξεως, οι υποχρεούμενοι εις επανάληψιν της φοιτήσεως των εις την τάξιν ταύτην ως και οι εξ ετέρου σχολείου της αυτής τάξεως μετεγγραφόμενοι.

δ) Εις την Δ' τάξιν του Εσπερ. Λυκείου: Οι προαχθέντες από της Γ' τάξεως Εσπερινών Λυκείων, οι της αυτής τάξεως εξ ετέρου Εσπερινού σχολείου μετεγγραφόμενοι, ως και οι υποχρεούμενοι εις επανάληψιν της φοιτήσεως των εις την τάξιν ταύτην.

ε) Οι εξ εσπερινών εις ημερήσιον Γυμνάσιον ή Λύκειον μετεγγραφόμενοι μαθηταί εντάσσονται εις τας υπό των διατάξεων του άρθρ. 18 (παρ. 2, 3, 4) προβλεπομένας τάξεις.

Άρθρο 12

Περιοχή σχολείων και αριθμός των εις αυτά φοιτώντων μαθητών

1. Οι μαθηταί φοιτούν εις το Γυμνάσιον ή το Λύκειον, εις την περιοχήν του οποίου ευρίσκεται η μόνιμος αυτών κατοικία.
2. Εις τας πόλεις, εις ας λειτουργούν πλείονα του ενός ομοίω τυπα σχολεία, τα όρια της περιοχής τούτων, ως και ο αριθμός των εις ταύτα κατ' ανώτατον όριον, δυναμένων να φοιτήσουν μαθητών, καθορίζονται δι' αποφάσεως του οικείου Γενικού Επιθ/του Μ.Ε. Αι περιοχαί των σχολείων, εφ' όσον δεν δύναται να καθορισθούν εν τω πλαισίω της δικαιοδοσίας ενός μόνον Γενικού Επιθεωρητού, οριοθετούνται δι' αποφάσεως του οικείου Π.Υ.Σ.Μ.Ε.
3. Εάν ο αριθμός των φοιτώντων μαθητών υπερβή εξ οιοδήποτε λόγου τας δυνατότητας στεγάσεως του διαθέσιμου διδασκτριακού χώρου σχολείου τινός, ο οικείος Γενικός Επιθεωρητής αίρει την υπεραριθμίαν δι' αυτεπαγγέλτου υποχρεωτικής μετεγγραφής αναλόγου αριθμού μαθητών. Εις ας περιπτώσεις η κατά τας διατάξεις της παρούσης παραγράφου άρσις της υπεραριθμίας σχολείου τινός δεν δύναται να συντελεσθή εντός των ορίων της αυτής εκπαιδευτικής περιφερείας, λαμβάνεται κοινή απόφασις των αρμοδίων εις εκάστην περίπτωσιν Γενικών Επιθ/των ή του οικείου Π.Υ.Σ.Μ.Ε., εν τω πλαισίω της οποίας ενεργείται αρμοδίως η κατά τας διατάξεις της παρούσης παραγράφου αυτεπάγγελτος μετεγγραφή. Κατά την ως άνω αυτεπάγγελτον μετε-

γραφών μαθητών λαμβάνονται υπ' όψιν τα σχετικά χωροταξικά δεδομένα εν συνδυασμό προς τας τυχόν προτιμήσεις των κηδεμόνων των μαθητών.

Άρθρο 13

Κηδεμονία ανηλίκων μαθητών

1. Κηδεμών του μαθητού, εφ' όσον ούτος είναι ανήλικος, είναι ο πατήρ και τούτο ελλείποντος ή νόμω κωλυομένου ο κατά τας διατάξεις του Αστικού Κώδικος έχων την επιμέλειαν αυτού, ή το υπό τούτου νομίμως επί εκτάκτου ή παγίας βάσεως εξουσιοδοτούμενον ενήλικον μέλος της οικογενείας του.
2. Ο κατά την προηγούμενη παράγραφο κηδεμόνας εφόσον δεν κατοικεί στην έδρα του σχολείου, αντιπροσωπεύεται από ενήλικο πρόσωπο. Η αντιπροσώπευση παρέχεται με υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986.⁽⁴⁾
3. Όπου εις το παρόν Π.Δ/γμα αναφέρεται ο κηδεμών, νοείται και ο κατά την προηγούμενην παράγραφον οριζόμενος αντιπρόσωπος αυτού.
4. Ο κατά τας ανωτέρω παραγράφους κηδεμών υπέχει τας υπό των άρθρ. 9 και 25 του παρόντος Π.Δ/ντος προβλεπόμενας υποχρεώσεις.
5. Ουδέν στοιχείον περί της σχολικής καταστάσεως του ανηλίκου μαθητού γνωστοποιείται ή παρέχεται εις έτερον πρόσωπον πλην του κηδεμόνος αυτού ή ετέρου συγγενικού προσώπου κατά την κρίσιν του Δ/ντου του Σχολείου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Μετεγγραφαί μαθητών

Γενική Διάταξις

Άρθρο 14

Μετεγγραφή μαθητού από τινος των κατά τον Νόμο 309/1976 Γυμνασίων ή Λυκείων εις έτερον ομοίωτον ενεργείται δι' αποχρώντα εκάστοτε λόγον, είτε τη αιτήσει του ενδιαφερομένου προς ίδιον αυτού συμφέρον, είτε και άνευ αιτήσεως αυτού προς κάλυψιν υπηρεσιακής ανάγκης, καθ' α αι διατάξεις των αμέσως επομένων 15 και 16 άρθρων του παρόντος ορίζουν.

Άρθρο 15

Μετεγγραφαί μαθητών τη αιτήσει των κηδεμόνων

1. Μετεγγραφή μαθητού δημοσίου γυμνασίου ή Λυκείου εις δημόσιον Γυμνάσιον ή Λύκειον χωρεί υποχρεωτικώς δια την υπηρεσίαν κατόπιν αιτήσεως του κηδεμόνος του, εάν διαπιστωθεί ότι συντρέχει εις των κάτωθι λόγων:
 - α) Ότι ο μαθητής μετώκησεν εις απόστασιν καθιστώσαν αδύνατον ή εξαιρετικώς δυσχερή την φοίτησίν των εις το εξ ου η μετεγγραφή Γυμνάσιον ή Λύκειον.
 - β) Ότι η μετεγγραφή επιδιώκεται προς φοίτησιν εις σχολείον ετέρας κατευθύνσεως ή εις τμήμα ετέρας κατευθύνσεως μη υφισταμένης εις το εξ ου η μετεγγραφή σχολείον.
 - γ) Ότι ο μαθητής ημερησίου Γυμνασίου ή Λυκείου ήρξατο εργαζόμενος προς βιοπορισμόν κατά την ημέραν και, ως εκ τούτου, έχει ανάγκην μετεγγραφής εις εσπερινόν Γυμνάσιον ή Λύκειον.
 - δ) Ότι ο μαθητής Εσπερινού Γυμνασίου ή Λυκείου έπαυσεν εργαζόμενος βιοποριστικώς την ημέραν και αιτείται την μετεγγραφήν τους εις ημερήσιον Γυμνάσιον ή Λύκειον.
 - ε) Ότι ο μαθητής απέκτησε, κατά τας κειμένας διατάξεις, δικαίωμα φοιτήσεως εις Πρότυπον ή Πειραματικόν Σχολείον.Αι μετεγγραφαί της παρούσης παραγράφου ενεργούνται κατά την διαδικασίαν του άρθρου 17 του παρόντος Π.Δ/τος, μετ' έγκρισιν του Διευθυντού του εις ο η μετεγγραφή σχολείου κατόπιν αιτήσεως του κηδεμόνος του μαθητού, συνοδευομένης υπό των αποδεικνυόντων τον λόγον της μετεγγραφής στοιχείων. Ο Διευθυντής ούτος δύναται να ζητήσει παρά του αιτούντος οιονδήποτε αποδεικτικόν στοιχείον προς σχηματισμόν πεποιθήσεως ότι υφίσταται ο προβαλλόμενος κατά τας διατάξεις της παρούσης παραγράφου λόγος μετεγγραφής.
2. Μετεγγραφή μαθητού ιδιωτικού Γυμνασίου ή Λυκείου εις δημόσιον Γυμνάσιον ή Λύκειον χωρεί υποχρεωτικώς δια την υπηρεσίαν κατόπιν αιτήσεως του κηδεμόνος του μαθητού, εφ' όσον διαπιστωθεί ότι συντρέχει εις των κάτωθι λόγων:
 - α) Ότι ανέκυψεν αδυναμία καταβολής των δαπανών, τας οποίας συνεπάγεται η φοίτησις του μαθητού εις το ιδιωτικόν σχολείον.

(4) Όπως αντικαταστάθηκε με την §5 του άρ. 5 της ΥΑ ΣΤ5/71/1-12-86 (ΦΕΚ 843/Β/4-12-1986)

β) Ότι ο μαθητής μετώκησεν εις απόστασιν καθιστώσαν αδύνατον ή εξαιρετικώς δυσχερή την φοίτησίν του εις το εξ ου η μετεγγραφή σχολείου.

γ) Ότι ο μαθητής εσπερινού ιδιωτικού Γυμνασίου ή Λυκείου έπαυσεν εργαζόμενος βιοποριστικώς κατά την ημέραν και αιτείται μετεγγραφήν εις δημόσιον ημερήσιον Γυμνάσιον ή Λύκειον.

δ) Ότι ο μαθητής ιδιωτικού ημερησίου Γυμνασίου ή Λυκείου ήρξατο εργαζόμενος βιοποριστικώς κατά την ημέραν και αιτείται μετεγγραφήν εις δημόσιον εσπερινόν γυμνάσιον ή Λύκειον.

ε) Ότι η μετεγγραφή επιδιώκεται προς φοίτησιν εις σχολείον ετέρας κατευθύνσεως ή τμήμα ετέρας κατευθύνσεως μη υφισταμένης εις το εξ ου η μετεγγραφή σχολείου.

στ) Ότι ο μαθητής του ιδιωτικού Γυμνασίου ή Λυκείου απέκτησεν δικαίωμα φοιτήσεως εις Πρότυπον ή Πειραματικόν Σχολείον κατά τας κειμένας διατάξεις.

Αι μετεγγραφαί της παρούσης παραγράφου ενεργούνται κατά την διαδικασίαν του άρθρου 17 του παρόντος Π.Δ/τος, μετ' έγκρισιν του Δ./ντού του εις ό η μετεγγραφή δημοσίου Γυμνασίου ή Λυκείου, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων της παρ. 1 του παρόντος άρθρου.

3. Μετεγγραφή μαθητού ιδιωτικού Γυμνασίου ή Λυκείου εις ιδιωτικόν Γυμνάσιον ή Λύκειον χωρίς υποχρεωτικώς δια την υπηρεσίαν κατόπιν αιτήσεως του κηδεμόνος του μαθητού, υπό τον όρον ότι η μετεγγραφή αύτη δεν συνεπάγεται υπέρβασιν του επιτρεπομένου αριθμού μαθητών, εφ' όσον διαπιστωθή ότι συντρέχει εις των κάτωθι λόγων:

α) Ότι ο μαθητής μετώκησεν εις απόστασιν καθιστώσαν αδύνατον ή εξαιρετικώς δυσχερή την φοίτησίν του εις το εξ ου η μετεγγραφή ιδιωτικόν Γυμνάσιον ή Λύκειον.

β) Ότι ο μαθητής εσπερινού ιδιωτικού Γυμνασίου ή Λυκείου έπαυσεν εργαζόμενος βιοποριστικώς κατά την ημέραν και αιτείται μετεγγραφήν εις ημερήσιον ιδιωτικόν Γυμνάσιον ή Λύκειον.

γ) Ότι ο μαθητής ημερησίου ιδιωτικού Γυμνασίου ή Λυκείου ήρξατο εργαζόμενος βιοποριστικώς κατά την ημέραν και αιτείται μετεγγραφήν εις εσπερινόν ιδιωτικόν Γυμνάσιον ή Λύκειον.

δ) Ότι η μετεγγραφή επιδιώκεται προς φοίτησιν εις σχολείον ή τμήμα σχολείου ετέρας κατευθύνσεως μη υφισταμένης εις το εξ ου η μετεγγραφή σχολείου.

4. Μετεγγραφή μαθητού δημοσίου Γυμνασίου ή Λυκείου εις ιδιωτικόν Γυμνάσιον ή Λύκειον χωρεί ελευθέρως μέχρις 23 Δεκεμβρίου εκάστου έτους. Πέραν της ημερομηνίας ταύτης και μέχρι της 1 Μαρτίου η κατά τα ανωτέρω μετεγγραφή επιτρέπεται μόνον εις περιπτώσιν καθ' ην λόγω αποδημίας των γονέων ή του κηδεμόνος ή άλλου αποχρώντος λόγου, εκτιμωμένου υπό του αρμοδίου Γενικού Επιθεωρητού Μ.Ε., η επιμέλεια αυτού ανατίθεται εις σχολικόν οικοτροφείον.

5. Αι μετεγγραφαί των παρ. 3 και 4 του παρόντος άρθρου ενεργούνται τη έγκρίσει του Γενικού Επιθ/του Μ.Ε. εις την αρμοδιότητα του οποίου υπάγεται το εξ ου η μετεγγραφή σχολείου, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων της παρ. 1 του παρόντος άρθρου.⁽⁵⁾

Άρθρο 16

Λοιπά μετεγγραφαί

1. Μετεγγραφαί μαθητών δημοσίου γυμνασίου ή Λυκείου εις δημόσιον Γυμνάσιον ή Λύκειον ενεργούνται εξ υπηρεσιακής ανάγκης ακόμη και άνευ αιτήσεως των κηδεμόνων των εις περιπτώσιν:

α) καταργήσεως Γυμνασίου ή Λυκείου,

β) ιδρύσεως Γυμνασίου ή Λυκείου,

γ) επιβολής εις μαθητάς της ποινής της αλλαγής σχολικού περιβάλλοντος και

δ) υπεραριθμίας των εις το σχολείον φοιτώντων μαθητών.

2. Μετεγγραφαί μαθητών ιδιωτικού Γυμνασίου ή Λυκείου εις Δημόσιον Γυμνάσιον ή Λύκειον ενεργούνται εξ υπηρεσιακής υποχρεώσεως ακόμη και άνευ αιτήσεως των κηδεμόνων των εις περιπτώσιν:

α) παύσεως της λειτουργίας ιδιωτικού Γυμνασίου ή Λυκείου ή τάξεως αυτών,

β) υπερβάσεως του καθορισμένου υπερτάτου αριθμητικού ορίου μαθητών και

γ) επιβολής εις μαθητήν της κυρώσεως της αλλαγής σχολικού περιβάλλοντος.

Αι κατά την παρούσαν παράγραφον μετεγγραφαί μαθητών Ιδιωτικών Γυμνασίων ή Λυκείων δύναται να ενεργώνται και εις Ιδιωτικά Γυμνάσια ή Λύκεια της προτιμήσεως του οικείου κηδεμόνος, αλλά μόνον εν περιπτώσει καταθέσεως υπ' αυτού εγγράφου σχετικής δηλώσεως.

(5)Όπως αντικαταστάθηκε με την § 2 του άρ. 1 του Π.Δ. 294/80 (ΦΕΚ 81/Α/12-4-1980)

3. Αι λόγω καταργήσεως ή ιδρύσεως σχολείων μετεγγραφάι ως και αι προς άρσιν της υπεραριθμίας των μαθητών αποφασιζόμενοι ενεργούνται επί τη βάσει των χωροταξικών δεδομένων εν συνδυασμῷ, κατά το δυνατόν, και προς τας τυχόν προτιμήσεις των κηδεμόνων των μαθητών.
4. Περί των κατά το παρόν άρθρον μετεγγραφών την αποφασιστικήν αρμοδιότητα έχει ο προϊστάμενος της οικείας εκπαιδευτικής περιφερείας Γενικός Επιθεωρητής, εξαιρέσει των ενεργουμένων προς υλοποίησιν των κυρώσεων αλλαγής σχολικού περιβάλλοντος, δια τας οποίας πλην της επιλογής του εις ο η μετεγγραφή σχολείου η αρμοδιότης του είναι μόνον εκτελεστική.

Άρθρο 17

Διαδικασία μετεγγραφών

1. Ο Διευθυντής του εξ ου η μετεγγραφή σχολείου υποχρεούται ευθύς μετά την καθ' οιονδήποτε τρόπον έγκρισιν της μετεγγραφής, όπως το ταχύτερον:
 - α) Συμπλήρωση και επισημοποίηση δια σφραγήσεως και υπογραφής το προς διαβίβασιν πρωτότυπον Ατομικόν Δελτίον του μετεγγραφομένου μαθητού,
 - β) μεταφέρη εκ του πρωτοτύπου Ατομικού Δελτίου επί ομοιοτύπου τοιούτου τα στοιχεία, επώνυμον, όνομα - όνομα πατρός και μητρός, τον αριθμόν Μητρώου Μαθητών, τα τυχόν υπάρχοντα στοιχεία επιδόσεως (βαθμούς) τα αφορώντα εις το σχολικόν έτος καθ' ο η μετεγγραφή και τα διαβιβαστικά στοιχεία του Ατομικού Δελτίου (αριθμόν πρωτοκόλλου, ημερομηνίαν, σχολείον προορισμού, Δ/γήν),
 - γ) ενημερώση περί της μεταβολής ταύτης, το Μητρώον Μαθητών και
 - δ) αποστείλη υπηρεσιακώς και επί αποδείξει εις το εις ό η μετεγγραφή σχολείον το κατά τα ανωτέρω συμπληρωμένον πρωτότυπον Ατομικόν Δελτίον.
2. Προκειμένου περί ιδιωτικών Γυμνασίων και Λυκείων, το κατά τα ανωτέρω πρωτότυπον Ατομικόν Δελτίον, προ της αποστολής του, θεωρείται και υπό του οικείου Γενικού Επιθεωρητού Μ.Ε.
3. Το κατά το εδάφ. β' της παρ. 1 του παρόντος άρθρου συντασσόμενον αντίγραφον Ατομικού Δελτίου, όπερ δύναται να είναι και πλήρες φωτοαντίγραφον του πρωτοτύπου, επισημοποιημένον και τούτο, καταλαμβάνει την θέσιν του αποσταλέντος πρωτοτύπου.

4. Ο αυτός Διευθυντής υποχρεούται ωσαύτως όπως εφοδιάση τον μετεγγραφόμενον μαθητήν δι' ειδικού υπηρεσιακού σημειώματος, δυνάμει του οποίου ο μαθητής ούτος δύναται να παρακολουθήση την διδασκαλίαν των μαθημάτων εις το εις ό μετεγγράφεται σχολείον μέχρι της λήψεως του Ατομικού Δελτίου αυτού.
5. Ο Διευθυντής του εις ο η μετεγγραφή σχολείου άμα τη λήψει του Ατομικού Δελτίου του μετεγγραφομένου μαθητού καταχωρίζει τα στοιχεία αυτού εις το Μητρώον Μαθητών και εντάσσει το Ατομικόν Δελτίον τούτο εις την προσήκουσαν σειράν μεταξύ των Ατομικών Δελτίων των μαθητών της αυτής τάξεως.
6. Μετά την περαίωσιν της υπό της προηγουμένης παραγράφου καθοριζομένης διαδικασίας, η μετεγγραφή θεωρείται συντελεσθείσα, ο δε μαθητής του λοιπού λογίζεται εγγεγραμμένος εις την δύναμιν του σχολείου.
7. Εις ας περιπτώσεις η μετεγγραφή ενεργείται μετ' έγκρισιν του διευθυντού του εις ο η μετεγγραφή σχολείου, ο Διευθυντής ούτος γνωστοποιεί τούτο δι' υπηρεσιακού σημειώματος εις τον Διευθυντήν του εξ ου η μετεγγραφή σχολείου, μεθ' ο ακολουθείται η υπό των παρ. 1-5 του παρόντος άρθρου προβλεπομένη διαδικασία, η δε μετεγγραφή θεωρείται συντελεσθείσα κατά την παρ. 6 του άρθρου τούτου.
8. Αι κατά το άρθρ. 16 μετεγγραφάι, εγκρινόμεναι υπό των αρμοδίων κατά περίπτωσιν οργάνων, αφορούν εις μετεγγραφάς εντός των ορίων του αυτού νομού. Μετεγγραφάι μαθητών εκτός των ορίων του Νομού υπόκεινται αποκλειστικώς εις την έγκρισιν του Διευθυντού του εξ ου η μετεγγραφή σχολείου.
9. Αι περί μετεγγραφών αιτήσεις των ενδιαφερομένων υποβάλλονται εις τα κατά περίπτωσιν έχοντα την αρμοδιότητα της εγκρίσεως όργανα.

Άρθρο 18

Ένταξις μετεγγραφομένων μαθητών εις τάξεις - Βαθμολογία αυτών

1. Μαθηταί μετεγγραφόμενοι εις έτερον Γυμνάσιον ή Λύκειον εντάσσονται εις την τάξιν εις την οποίαν είχαν ενταχθεί εις το εξ ου η μετεγγραφή Γυμνάσιον ή Λύκειον.
2. Μαθηταί της Α' τάξεως Εσπερινού Λυκείου, μετεγγραφόμενοι εις ημερήσιον Λύκειον, εντάσσονται εις την Α' τάξιν του Λυκείου τούτου.

3. Μαθηταί των Β', Γ' και Δ' τάξεων Εσπερινού Λυκείου μετεγγραφόμενοι εις ημερήσιον Λύκειον εντάσσονται εις τας Α' Β' και Γ' τάξεις αντιστοίχως του ημερησίου Λυκείου.

Οι μαθηταί των Β' και Γ' τάξεων Εσπερινού Λυκείου μετεγγραφόμενοι εις ημερήσιον Λύκειον εντάσσονται εις τας αντιστοίχους τάξεις αυτού, εφ' όσον είχαν τίτλον προαγωγής εις τας τάξεις ταύτας ημερησίου Λυκείου.

4. Δια την μετεγγραφήν μαθητών Ιδιωτικών Λυκείων εις τα αντίστοιχα Δημόσια λύκεια απαιτείται κατατακτήριος εξέτασις ενεργουμένη κατά τας ισχυούσας εκάστοτε οικείας διατάξεις.

5. Προκειμένου περί μετεγγραφής μαθητών εξ ιδιωτικού εις δημόσιον και εξ εσπερινού εις ημερήσιον σχολείον, η μέχρι της μετεγγραφής επίδοσις τούτων δεν λαμβάνεται υπ' όψιν υπό του εις ο η μετεγγραφή σχολείου. Η περαιτέρω πρόοδος των μαθητών τούτων κρίνονται επί τη βάσει της εις το νέον σχολείον επιδόσεώς των.

Εις πάσαν άλλην περίπτωσιν η μέχρι της μετεγγραφής βαθμολογία επιδόσεως των μαθητών είναι δεσμευτική δια το νέον σχολείον.

Άρθρο 19

Προθεσμία μετεγγραφών⁽⁶⁾

1. Αι μετεγγραφαί μαθητών Γυμνασίων και Λυκείων διενεργούνται:
 - α) αι μεν του άρθρ. 16 του παρόντος από της ενάρξεως του διδακτικού έτους μέχρι και «της ημερομηνίας λήξης των μαθημάτων» εκάστου έτους.
 - β) αι δε κατ' αίτησιν τοιαύται μέχρι και της 1ης Μαρτίου, εκτός εάν πρόκειται περί μετεγγραφής τέκνων δημοσίων, πολιτικών και στρατιωτικών υπαλλήλων οργανισμών δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου μετατιθεμένων μετά την 1ην Μαρτίου εκ της πόλεως εις το σχολείον της οποίας φοιτούν τα τέκνα των.
2. Πέραν «της ημερομηνίας λήξης των μαθημάτων» ουδεμία μετεγγραφή επιτρέπεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'

Φοιτήσις μαθητών

Άρθρο 20

Φοιτήσις

1. Η προαγωγή και η απόλυσις των μαθητών Γυμνασίων και Λυκείων εξαρτάται εκ της τακτικής αυτών φοιτήσεως εις το σχολείον και εκ της κατά την διάρκειαν του διδακτικού έτους επιδόσεως τους.
2. Η τακτική φοιτήσις ή απουσία των μαθητών εκ του σχολείου κατά τας ώρας λειτουργίας αυτού αποτελούν τα κριτήρια δια τον χαρακτηρισμόν της φοιτήσεως αυτών ως επαρκούς ή ελλιπούς ή ανεπαρκούς.
3. Αι απουσiai αριθμούνται ανά μία δι' εκάστην διδακτικήν ώραν
4. Απουσiai μαθητού εκ των πολιτιστικών εκδηλώσεων ή αθλητικών τοιούτων, πραγματοποιουμένων εν τω πλαισίω του ωρολογίου προγράμματος του σχολείου, λογίζεται ως απουσία εκ των διδασκομένων μαθημάτων επί ισαρίθμους διδακτικής ώρας, η δε απουσία εξ ημερησίας εκδρομής ή περιπάτου λογίζεται ως απουσία επί ισαρίθμους διδακτικής ώρας όσα και τα ωριαία μαθήματα, τα μη διδαχθέντα εκ του λόγου τούτου κατά την ημέραν αυτήν. Εξαίρεση χωρεί εις τας περιπτώσεις κατά την κρίσιν του Δ/ντού του σχολείου η εις τας ανωτέρω εκδηλώσεις συμμετοχή του μαθητού καθίσταται εκ των πραγμάτων αδύνατος.

Άρθρο 21

Περιπτώσεις δικαιολογημένης απουσίας

1. Δια τον χαρακτηρισμόν κατά την έννοιαν του Αρ.24 του παρόντος Π.Δ. της φοιτήσεως των μαθητών δεν λαμβάνονται υπ' όψιν:
 - α) Απουσiai εκ του σχολείου κατά τας ώρας λειτουργίας αυτού μαθητών αποστελλομένων εις το εξωτερικό ή το εσωτερικόν δι' ειδικήν αποστολήν δυνάμει εγγράφου εντολής του ΥΠ.Ε.Π.Θ. ή του οικείου Νομάρχου.
 - β) Απουσiai μαθητών απασχολουμένων οπωσδήποτε εις εργασίαν ανατεθείσαν αυτοίς υπό του Δ/ντού ή δια πράξεως του Συλλόγου των Διδασκόντων.
 - γ) Απουσiai μαθητών δια την προσέλευσιν των ενώπιον του Συμβουλίου επιλογής οπλιτών προσηκόντως αποδεδειγμένην.

(6) Η εντός «» φράση αντικατέστησε την αρχική σύμφωνα με την παρ 9 του αρθ 1 του ΠΔ 188/1985 (ΦΕΚ 75/Α/26-4-1985)

- δ) Απουσία λόγω συμμετοχής εις επισήμους αθλητικές εκδηλώσεις πιστοποιουμένη υπό της αρμοδίας δημοσίας αθλητικής αρχής.
- ε) Απουσεία μαθητών α) του Καθολικού Δόγματος κατά τας εορτάς του Μνηστήρος Ιωσήφ, της Αγίας Δωρεάς και από της προτεραίας μέχρι της επομένης του Λατινικού Πάσχα, β) του Εβραϊκού Θρησκευματος την προτεραίαν και την ιην του Εβραϊκού έτους, την ημέραν της Εξιλεώσεως ως και την προτεραίαν και την ημέραν του Εβραϊκού Πάσχα, «γ) του μουσουλμανικού θρησκευματος κατά τις ημέρες των εορτών Είντ αλ-Φιτρ (Σεκέρ Μπαϊράμ) και Είντ Αλ-Αντχά (Κουρμπάν Μπαϊράμ), καθώς και την επόμενη ημέρα αυτών».⁽⁷⁾
- στ) Απουσία των μαθητών συνεπεία μετεγγραφής εις Γυμνάσιο ή Λύκειον ετέρας πόλεως επί τρεις ημέρας, μη περιλαμβανομένης εις ταύτας της ημέρας της εκδόσεως του προς αποχώρησιν του μαθητού υπηρεσιακού σημειώματος.
- ζ) Απουσία μαθητών απαλλασσομένων νομίμως εν μέρει ή εν όλω εκ της συμμετοχής αυτών εις την διδασκαλίαν μαθημάτων κατά τα εν τω επομένω άρθρω οριζόμενα.
- «η) Απουσία μαθητών από το σχολείο κατά τις ώρες λειτουργίας του οφειλόμενες σε ολιγόωρη ή ολιγοήμερη απεργία των υπεραστικών λεωφορείων ΚΤΕΛ που βεβαιώνεται κατά τόπους από τον Οικείο Νομάρχη.
- θ) Απουσία μαθητών από το σχολείο κατά τις ώρες λειτουργίας του, που οφείλονται στις προβλεπόμενες από το άρθρο 27 του ΠΔ 104/79 και του άρθρου 30 του ΠΔ 294/79 κυρώσεις και μέχρι τριών (3) ημερών κατά την κρίση του Συλλόγου των διδασκόντων σε συνδυασμό με τις διατάξεις της §3 του άρθρου 28 του ΠΔ 104/79 και του άρθρου 31 του ΠΔ 294/79
- ι) Απουσίες μαθητών μέχρι τριών το πολύ ημερών κατά μήνα οφειλόμενες στην ανάγκη μεταγγίσεως αίματος σε ειδικό νοσηλευτικό ίδρυμα λόγω μεσογειακής ή δρεπανοκυτταρικής αναιμίας από την οποίαν πάσχουν. Οι απουσίες αυτές δεν μπορούν να υπερβούν αθροιστικά για όλο το έτος τις απουσίες 24 ημερών

(7) β) Η υποπερίπτωση γ' της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 21 του π.δ. 104/1979 (Α' 23) αντικαταστάθηκε ως άνω σύμφωνα με την παρ 2β του αρθ 70 του Ν 4485/2017 (ΦΕΚ 114/Α/4-8-2017)

ια) Απουσίες μαθητών οφειλόμενες σε θεραπεία αρχική ή συνεχιζόμενη σε χώρες του εξωτερικού. Στις περιπτώσεις αυτές δεν υπολογίζονται και οι απουσίες τριών ημερών για την μετάβαση και επιστροφή πέρα από τις βεβαιούμενες από τα σχετικά ιατρικά πιστοποιητικά.»⁽⁸⁾⁽⁹⁾

Άρθρο 22

Απαλλαγεί μαθητών εκ της ενεργού συμμετοχής εις μαθήματα

- Κηδεμών μαθητού κωλυομένου δια λόγους υγείας παθήσεως, μονίμου ή παροδικής, ή ειδικής μειοεξίας να μετάσχει στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής ή της Μουσικής δύναται να ζητήσει την εξαίρεσιν του μαθητού εκ τινός των μαθημάτων τούτων δι' αιτήσεως του. Η αίτησις αύτη συνοδευομένη υποχρεωτικώς και υπό ιατρικής βεβαιώσεως κρατικού ιατρού ή ιατρού ασφαλιστικού του φορέως διαλαμβανούσης τους λόγους και την διάρκειαν της αιτουμένης απαλλαγής, υποβάλλεται εις τον Διευθυντήν του σχολείου εντός πέντε ημερών από της ενάρξεως των μαθημάτων ή της εμφανίσεως της παθήσεως ή της μετ' ασθένειαν επανόδου του μαθητού εις το σχολείον.
 - Επί της κατά την προηγούμενη παράγραφον αιτήσεως αποφαίνεται ο Δ/ντής μετά του κατά περίπτωσιν αρμοδίου διδάσκοντος καθηγητού, συντασσομένης σχετικής πράξεως εις το βιβλίον πράξεων του Συλλόγου των Διδασκόντων. Εν αμφιβολία ο μαθητής παραπέμπεται εις την αρμόδιαν σχολιατρικήν υπηρεσίαν.
- Η βεβαιώσις της προηγούμενης παραγράφου δεν απαιτείται εις ας περιπτώσεις η πάθησις είναι εμφανής μη χρείζουσα αποδείξεως.
- Η ισχύς της κατά τα ανωτέρω απαλλαγής αφορώσεως εις ολόκληρον το διδακτικόν έτος ή τμήμα αυτού άρχεται από της ενάρξεως των μαθημάτων ή της εμφανίσεως της ασθeneίας προσηκόντως βεβαιουμένης.

(8) Τα εδάφια η', θ', ι' και ια' ΠΡΟΣΤΕΘΗΚΑΝ με το αρθ 1 του ΠΔ 485/1983 (ΦΕΚ 184/Α/21-12-1983)

(9) Με την 54105/Γ2/18-04-2013 ΥΑ (ΦΕΚ 1047/Β/29-4-2013 καθορίστηκε ότι: «δε θα υπολογίζονται απουσίες είκοσι τεσσάρων (24) ημερών για όλο το διδακτικό έτος:

- για τους μαθητές που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση συστηματικά μετά από νεφρική ανεπάρκεια ή υποβάλλονται σε περιτοναϊκή κάθαρση,
- για τους μαθητές που υποβάλλονται σε θεραπεία αποδοχής μοσχεύματος,
- για τους μαθητές όλων των τύπων νεοπλασιών που υποβάλλονται σε θεραπεία συντήρησης.»

3. Απαλλαγήν εκ του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής διδακτικής τινός ώρας δύναται να ζητήσει ο μαθητής δι' αποχρώντα λόγον παρά του διδάσκοντος, όστις δύναται να χορηγήσει ταύτην μετ' έγκρισην του Διευθυντή του Σχολείου.
4. Οι κατά τας διατάξεις του παρόντος άρθρου απαλασσόμενοι εκ του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής μαθηταί δεν υποχρεούνται εις την παρακολούθησιν τούτου. Προκειμένου όμως περί απαλλαγής εκ του μαθήματος της Μουσικής την υποχρέωσιν της παρακολούθησεως ή μη του μαθήματος αυτού καθορίζει το κατά την § 2 του παρόντος άρθρου αρμόδιον όργανον.

Άρθρο 23

Έλεγχος και καταχώρησις των απουσιών

1. Η απουσία μαθητού εκ του σχολείου επισημαίνεται εις το ημερολόγιον δελτίον απουσιών καθ' εκάστην διδακτικήν ώραν.
2. Η σύνταξις και η φύλαξις του ημερησίου δελτίου απουσιών ανατίθεται υπό του Διευθυντού του σχολείου εις μαθητήν τάξεως διακρινόμενον εις το ήθος και την επίδοσιν, αναπληρούμενον υπό ετέρου μαθητού υπό τους αυτούς όρους. Το δελτίον τούτο ελέγχεται και μονογραφείται υφ' εκάστου των διδασκόντων εις την οικείαν στήλην και παραδίδεται μετά την λήξιν των ημερησίων μαθημάτων υπό του υπευθύνου κατά τα ανωτέρω μαθητού εις τον ορισμένον υπό του Διευθυντού καθηγητήν.
3. Διά τον έλεγχον των απουσιών των μαθητών τηρείται ίδιον βιβλίον απουσιών (απουσιολόγιον), εις ό καταχωρίζεται αριθμητικώς το σύνολον (άθροισμα) των απουσιών της ημέρας εκάστου απουσιάσαντος μαθητού, λαμβανόμενον εκ του ημερησίου δελτίου απουσιών. Η τήρησις του κατά τα ανωτέρω βιβλίου απουσιών (απουσιολογίου) ανατίθεται εις καθηγητήν οριζόμενον υπό του Διευθυντού με αναπληρωτήν έτερον καθηγητήν.
4. Αι κατά την προηγουμένην παράγραφον καταχωριζόμεναι εις το ως άνω οικείον βιβλίον απουσία, αθροιζόμεναι κατά τρίμηνα μεταφέρονται συνολικώς εις τα Ατομικά Δελτία των μαθητών και γνωστοποιούνται εις τους κηδεμόνας αυτών δια των ατομικών ελέγχων των.
5. Κατά την λήξιν του Γ' τμήνου και προ της ενάρξεως των γραπτών εξετάσεων τα κατά την προηγουμένην παράγραφον αθροίσματα μαθητών αποτελούν την βάσιν, εν συνδυασμώ και προς τα προσκομισθέντα τυχόν δικαιολογητικά

απουσίας, δια τον κατά το άρθρ. 24 του παρόντος Π.Δ/τος χαρακτηρισμόν της φοιτήσεως αυτών.

Άρθρο 24 ⁽¹⁰⁾

Χαρακτηρισμός της φοιτήσεως – Συνέπειαι ⁽¹¹⁾

1. Η φοίτηση όλων των μαθητών των σχολείων της Μέσης Γενικής και Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκ/σης είναι καθήκον και χαρακτηρίζεται ως επαρκής, ή ελλιπής ή ανεπαρκής με βάση το, κατά την §5 του Αρ.23 του ΠΔ 104/79 και του Αρ.26 του ΠΔ 294/79, γενικό σύνολο των απουσιών, που σημειώθηκαν κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους, σε συνδυασμό και με την, μέχρι την ημέρα χαρακτηρισμού της, ετήσια προφορική επίδοση σε όλα τα μαθήματα.
2. **Επαρκής** χαρακτηρίζεται η φοίτηση μαθητή, εφόσον: ⁽¹²⁾
 - α) Το σύνολο των απουσιών του μαθητή που σημειώθηκαν κατά το οικείο διδακτικό έτος, ανεξάρτητα από το λόγο στον οποίο οφείλονται, δεν υπερβαίνει τις εξήντα τέσσερις (64).
 - β) Το σύνολο των απουσιών του μαθητή δεν υπερβαίνει τις εκατόν δεκατέσσερις (114), από τις οποίες οι πάνω από τις εξήντα τέσσερις (64) είναι δικαιολογημένες ή οφείλονται σε ασθένεια, που βεβαιώνεται σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο άρθρο 3 παρ. 3 του π.δ/τος 485/1983 (Α' 184).
 - γ) Κατ' εξαίρεση ο Σύλλογος των διδασκόντων κάθε σχολικής μονάδας με ειδική πράξη του χαρακτηρίζει επαρκή

(10) Όπως αντικαταστάθηκε με το αρ.2 ΠΔ 485/1983 (ΦΕΚ 184/Α/21-12-1983)

(11) Σύμφωνα με την Γ2/2209/18-3-1998 (ΦΕΚ 314/Β/31-3-1998) Απόφαση ΥΠ.Ε.Π.Θ. ισχύει :

1. Για τον χαρακτηρισμό της φοίτησης των μαθητών όλων των Γυμνασίων στα οποία εφαρμόζονται αυξημένο εβδομαδιαίο πρόγραμμα διδασκαλίας ισχύουν τα αριθμητικά όρια που προβλέπονται για κάθε περίπτωση από το άρθρο 2 του Π.Δ. 485/83, ΦΕΚ 184/Α/21-12-83 προσαυξημένα κατά δεκατέσσερις (14) απουσίες
2. Για τους μαθητές που πάσχουν από σακχαρώδη διαβήτη, και με το ιατρικό δεδομένο ότι η πάθηση είναι βαρύτατη και απαιτεί καθημερινά ενέσεις ινσουλίνης, επανειλημμένες μετρήσεις του σακχάρου του αίματος, καθώς και εισαγωγές στο νοσοκομείο δεν θα υπολογίζονται απουσίες είκοσι τεσσάρων (24) ημερών για όλο το διδακτικό έτος.

(12) Οι περ. α, β και γ της παρ. 2 του άρθρου 2 του π.δ/τος 485/1983 (Α' 184) που είχαν αντικαταστήσει αντίστοιχες του αρχικού ΠΔ 104/79, αντικαταστάθηκαν ως άνω σύμφωνα με την 1η περ. του άρθρ. 7 του ΠΔ 39/2014 (ΦΕΚ 75/Α/28-3-2014)

τη φοίτηση μαθητή, ο οποίος σημείωσε περισσότερες από εκατόν δεκατέσσερις (114) απουσίες και όχι πέρα των εκατόν εξήντα τεσσάρων (164), με την προϋπόθεση ότι όλες οι απουσίες του οι πάνω από τις εξήντα τέσσερις (64) είναι δικαιολογημένες ή οφείλονται σε ασθένεια που βεβαιώνεται κατά τα ανωτέρω, η επίδοση του κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητική, με την έννοια ότι ο Γενικός Μέσος Όρος της προφορικής βαθμολογίας, που προκύπτει από το άθροισμα των μέσων όρων των τριών τριμηνιαίων βαθμών διαιρούμενο με τον αριθμό των διδασκόμενων μαθημάτων, είναι τουλάχιστον δεκαπέντε (15) και η διαγωγή του είναι κοσμιότατη.»

δ) Συντρέχουν οι λόγοι που αναφέρονται στις σχετικές διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 1 του Π.Δ. 294/80 (ΦΕΚ 81 τ.Α', 12-4-80). Οι μαθητές που η φοίτηση τους χαρακτηρίζεται επαρκής θεωρούνται ότι φοίτησαν κανονικά και γίνονται δεκτοί στις προαγωγικές ή απολυτήριες εξετάσεις περιόδου Ιουνίου.

3. «**Ελλιπής** χαρακτηρίζεται η φοίτηση μαθητή που σημείωσε πάνω από εκατόν δεκατέσσερις (114) και όχι περισσότερες από εκατόν εξήντα τέσσερις (164) απουσίες, από τις οποίες όλες οι πάνω από τις εξήντα τέσσερις (64) είναι δικαιολογημένες ή οφείλονται σε ασθένεια που βεβαιώνεται κατά τα ανωτέρω, αλλά η φοίτηση του δεν χαρακτηρίστηκε από το Σύλλογο των διδασκόντων επαρκής κατά την έννοια των διατάξεων της περίπτωσης γ' της προηγούμενης παραγράφου.

Κατ' εξαίρεση, ο Σύλλογος των διδασκόντων μπορεί με ειδική πράξη του να χαρακτηρίσει ελλιπή τη φοίτηση μαθητή που σημείωσε πάνω από εκατόν εξήντα τέσσερις (164) και όχι περισσότερες από διακόσιες δεκατέσσερις (214) απουσίες, εφόσον όλες οι πάνω από τις εξήντα τέσσερις (64) είναι δικαιολογημένες ή οφείλονται σε ασθένεια που βεβαιώνεται κατά τα ανωτέρω, η επίδοση του κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητική κατά την έννοια της διάταξης της περίπτωσης γ' της προηγούμενης παραγράφου και η διαγωγή του είναι κοσμιότατη.

Μαθητές των οποίων η φοίτηση χαρακτηρίζεται ελλιπής παραπέμπονται τον Σεπτέμβριο σε προφορική και γραπτή εξέταση στα μαθήματα της Ομάδας Α'. Στα μαθήματα της Ομάδας Β' δεν εξετάζονται, αλλά για την εξαγωγή του ετήσιου προαγωγικού ή απολυτηρίου αποτελέσματος συνυπολογίζεται η προφορική βαθμολογία που έλαβαν οι μαθητές

στα μαθήματα αυτά κατά το οικείο διδακτικό έτος, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Σε περιπτώσεις που για τους παραπάνω μαθητές το προαγωγικό ή απολυτήριο αποτέλεσμα το Σεπτέμβριο είναι απορριπτικό εξαιτίας και μόνο της υστέρησης τους σε μάθημα ή μαθήματα της Ομάδας Β', οι μαθητές αυτοί εξετάζονται σε αυτά τα μαθήματα προφορικά με εξαίρεση τις Βιωματικές Δράσεις – Συνθετικές Δημιουργικές Εργασίες – Project που εξετάζονται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 4 του παρόντος π.δ./τος.»⁽¹³⁾

4. «**Ανεπαρκής** χαρακτηρίζεται η φοίτηση μαθητή που σημείωσε πάνω από εξήντα τέσσερις (64) απουσίες και δεν εμπίπτει σε καμία από τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου.

Οι μαθητές των οποίων η φοίτηση χαρακτηρίζεται ανεπαρκής είναι υποχρεωμένοι να επαναλάβουν τη φοίτηση τους στην ίδια τάξη.»⁽¹⁴⁾

(13) Η παρ. 3 του άρθρου 2 του π.δ/τος 485/1983 (Α' 184) που είχαν αντικαταστήσει αντίστοιχες του αρχικού ΠΔ 104/79, αντικαταστάθηκαν ως άνω σύμφωνα με την 2η περ. του άρθ. 7 του ΠΔ 39/2014 (ΦΕΚ 75/Α/28-3-2014)

(14) Η παρ. 4 του άρθρου 2 του π.δ/τος 485/1983 (Α' 184) που είχε αντικαταστήσει αντίστοιχη του αρχικού ΠΔ 104/79, αντικαταστάθηκαν ως άνω σύμφωνα με την 3η περ. του άρθ. 7 του ΠΔ 39/2014 (ΦΕΚ 75/Α/28-3-2014).

Ενημέρωση γονέων - Δικαιολόγηση απουσιών.⁽¹⁶⁾

1. Για την τακτική παρακολούθηση της φοίτησης του μαθητή ευθύνεται εξ ολοκλήρου ο κηδεμόνας του. Ο υπεύθυνος καθηγητής για την παρακολούθηση της φοίτησης των μαθητών τμήματος ή τάξεως, αφού ενημερώσει τον Δ/ντή του Σχολείου, ότι ο μαθητής συμπλήρωσε ήδη τριάντα (30) απουσίες δικαιολογημένες ή αδικαιολόγητες, είναι υποχρεωμένος να ενημερώνει τον κηδεμόνα με ταχυδρομική επιστολή, η οποία στέλνεται με τη μέριμνα του σχολείου από 1 έως 5 κάθε μήνα που προηγήθηκε και από 15 έως 20 Μάη για το πρώτο 15/θήμερο του ίδιου μήνα. Με την παραπάνω επιστολή ο κηδεμόνας ενημερώνεται και για κάθε άλλο θέμα που αφορά τη σχολική κατάσταση του μαθητή.
2. Ο κηδεμόνας κάθε μαθητή οφείλει να προσέρχεται το πρώτο δεκαήμερο κάθε μήνα κατά τις ώρες λειτουργίας του Σχολείου για να ενημερώνεται υπεύθυνα για τη φοίτηση του μαθητή λαμβάνοντας σχετικό ενυπόγραφο σημείωμα του υπεύθυνου καθηγητή. Η επιστολή της παρ.1 αποστέλ-

(15) Όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 3 του Π.Δ 485/83 (ΦΕΚ 184/Α/21-12-83).

(16) Το άρθρο 54 του Ν. 4115/2013 (ΦΕΚ 24/Α/30-1-2013) ορίζει :

«1. Μπορεί ο Σύλλογος των διδασκόντων του Σχολείου, αποφασίζοντας σχετικά με την δικαιολόγηση απουσιών μαθητών, να κάνει δεκτά ή να απορρίπτει εκπρόθεσμα δικαιολογητικά:

α. ιατρικές βεβαιώσεις

β. αιτήσεις - βεβαιώσεις κηδεμόνων

που προσκομίστηκαν μετά από δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την επιστροφή του μαθητή στο σχολείο, εξετάζοντας κάθε περίπτωση αναλυτικά και χωριστά και έχοντας τη δυνατότητα να συγχωρήσει την εκπρόθεσμη υποβολή τους με αιτιολογημένη απόφασή του.

2. Ο Σύλλογος των Διδασκόντων του Σχολείου έχει τη δυνατότητα να δικαιολογεί απουσίες μαθητών για λόγους υγείας, με ιατρική βεβαίωση ή χωρίς ιατρική βεβαίωση αν η πάθηση είναι εμφανής και μη χρήζουσα απόδειξης:

- α. Για μεμονωμένες ή συνεχείς ώρες ημερήσιου προγράμματος και χωρίς την άδεια του Διευθυντή αν δεν καταχωρίστηκε σχετική παρατήρηση στο ημερήσιο δελτίο απουσιών (π.χ. γιατί από αμέλεια δεν ζητήθηκε άδεια ή από αμέλεια δεν καταχωρίστηκε σχετική παρατήρηση), εφόσον εξετάζοντας κάθε περίπτωση αναλυτικά και χωριστά ο σύλλογος κρίνει ότι αδικούνται άλλως οι μαθητές από υπαιτιότητα του Σχολείου,
- β. για πρώτες ώρες, εφόσον δικαιολογείται η μη έγκαιρη προσέλευση στο Σχολείο (κινητικά προβλήματα - αναπηρία).

λεται στον κηδεμόνα ανεξάρτητα από την προσέλευσή του ή όχι στο Σχολείο και είναι ανεξάρτητη από το ενυπόγραφο σημείωμα.

3. Ο κηδεμόνας κάθε μαθητή που απουσίασε για λόγους υγείας από το Σχολείο περισσότερο από δύο μέρες, είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει ο ίδιος, το βραδύτερο μέχρι και τη δεκάτη μέρα από την επιστροφή του μαθητή στο Σχολείο, βεβαίωση δημόσιου νοσηλευτικού ιδρύματος ή σχολιατρικής υπηρεσίας ή οποιουδήποτε ιδιώτη γιατρού, που να πιστοποιεί το είδος και τη διάρκεια της ασθένειας. Η βεβαίωση αυτή μπορεί να χρησιμεύσει ως δικαιολογητικό για τις αντίστοιχες απουσίες. Μετά την ανωτέρω προθεσμία κανένα δικαιολογητικό υποβαλλόμενο εκπρόθεσμα δε γίνεται δεκτό. Κάθε βεβαίωση υποβάλλεται με αίτηση και καταχωρίζεται στο πρωτόκολλο απαραίτητως. Για τη δικαιολόγηση απουσιών δύο (2) ημερών, λόγω ασθένειας ή άλλων σοβαρών οικογενειακών λόγων, αρκεί και ενυπόγραφο σημείωμα του κηδεμόνα που προσκομίζεται από τον ίδιο αποκλειστικά δέκα μέρες το πολύ μετά την επάνοδο του μαθητή στο Σχολείο. Με τον τρόπο αυτό ο κηδεμόνας μπορεί να δικαιολογήσει τις απουσίες το πολύ δέκα ημερών (10) αθροιστικά για όλο το έτος.
4. Τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δε δεσμεύουν το Σύλλογο, όταν ο ίδιος γνωρίζει με ικανά και επαρκή στοιχεία τους πραγματικούς λόγους απουσίας του μαθητή.
5. Σε καμμία περίπτωση δε θεωρούνται δικαιολογημένες απουσίες μαθητών:
 - α) Όταν πραγματοποιούνται χωρίς άδεια του Διευθυντή του Σχολείου σε ώρες του ημερησίου προγράμματος λειτουργίας του Σχολείου, μεμονωμένες ή συνεχείς. Για την πρώτη και την τελευταία διδακτική ώρα του ημερησίου προγράμματος λειτουργίας του Σχολείου είναι δυνατόν, κατά την κρίση του Συλλόγου, να δικαιολογηθούν απουσίες οφειλόμενες σε εξαιρετικά σοβαρούς αντικειμενικούς λόγους, που αναφέρονται σε ιδιαίτερες τοπικές συνθήκες καιρικές, συγκοινωνιακές και άλλες κάθε Σχολείου.
 - β) Όταν οφείλονται σε ομαδική, κατά την κρίση του προϊσταμένου της Διεύθυνσης ή του Γραφείου Μέσης εκπαίδευσης, απομάκρυνση των μαθητών από το σχολείο.
6. Οι δικαιολογημένες απουσίες των μαθητών που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού,

αθροίζονται και λαμβάνονται υπόψη για το χαρακτηρισμό της φοίτησης κάθε μαθητή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 αυτού του Π.Δ/τος.

Γι' αυτές τις απουσίες συντάσσεται αμέσως μετά την λήξη κάθε τριμήνου (για τα Γενικά Λύκεια και τα Γυμνάσια και κάθε διμήνου για τα Τεχνικά και Επαγγελματικά Λύκεια) ειδική πράξη του Συλλόγου των διδασκόντων.⁽¹⁷⁾

7. Όπου στο παρόν άρθρο αναφέρεται ο κηδεμόνας του μαθητή, νοείται ο πατέρας ή η μητέρα ή οποιοδήποτε νόμιμο εξουσιοδοτημένο από αυτούς φυσικό πρόσωπο, προκειμένου μόνο περί μαθητών που δεν έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους εκπληρώνουν προσωπικά την υποχρέωση για τη δικαιολόγηση των απουσιών τους. Οι μαθητές που έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους εκπληρώνουν προσωπικά την υποχρέωση για τη δικαιολόγηση των απουσιών τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'

Διαγωγή μαθητών⁽¹⁸⁾

Γενικά διατάξεις

Άρθρο 26

1. Η συμπεριφορά μαθητών, η καθ' οιονδήποτε τρόπον εκδηλουμένη εντός και εκτός του σχολείου δια πράξεων ή παραλείψεων, συνιστά την διαγωγή αυτών.
2. Η διαγωγή περιλαμβάνεται μεταξύ των στοιχείων της σχολικής καταστάσεως των καθ' έκαστον σχολικόν έτος εις το Γυμνάσιον ή Λύκειον φοιτώντων μαθητών και ελέγχεται, χαρακτηρίζεται και καταχωρίζεται εις τα οικεία βιβλία κατά τας διατάξεις του παρόντος Π.Δ/τος.

(17) Η εντός () φράση διαγράφηκε με την §6 του άρθ. 5 του ΠΔ 54/1984 (ΦΕΚ 15/Α/21-2-1984)

(18) Σύμφωνα με το άρθ. 83 του Ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114/Α/4-8-2017) : «15. α) Ο χαρακτηρισμός της διαγωγής των μαθητών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης έχει παιδαγωγικό χαρακτήρα και αποσκοπεί στον εντοπισμό προβλημάτων συμπεριφοράς και στην καλύτερη παιδαγωγική αντιμετώπισή τους στο πλαίσιο της σχολικής ζωής. Κανένας χαρακτηρισμός που αφορά τη διαγωγή των μαθητών αυτών δεν αναγράφεται στους τίτλους σπουδών, όπως ιδίως στα απολυτήρια, τα αποδεικτικά απόλυσης και τα κάθε είδους αποδεικτικά και πιστοποιητικά σπουδών.

β) Αποδεικτικά απόλυσης και κάθε είδους αποδεικτικά και πιστοποιητικά σπουδών, που αφορούν μαθητές που φοίτησαν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εκδίδονται εφεξής χωρίς την αναγραφή του χαρακτηρισμού της διαγωγής.»

3. Η προσήκουσα διαγωγή των μαθητών, νοουμένη ως έμπρακτος συμμόρφωσις προς τους διέποντας την σχολικήν ζωήν κανόνας και προς τας ηθικάς αρχάς του κοινωνικού περιβάλλοντος, εντός του οποίου διαβιούν, αποτελεί υποχρέωσιν αυτών, πάσα δε παρέκκλισις εκ ταύτης, εκδηλουμένη δι' υπαιτίου πράξεως ή παραλείψεως, αποτελεί αντικείμενον παιδαγωγικού ελέγχου και εν ανάγκη αντιμετωπίζεται δια σχολικών κυρώσεων κατά τας διατάξεις του παρόντος Π.Δ/τος.

4. Η διαγωγή εκάστου μαθητού χαρακτηρίζεται κοσμιωτάτη, κοσμία, επίμεπτη, αναλόγως των συνιστώντων αυτών χαρακτηριστικών στοιχείων κατά τας κατωτέρω διακρίσεις:

α) **Κοσμιωτάτη** χαρακτηρίζεται η διαγωγή μαθητού τινος όταν ούτος τηρή απολύτως την κατά την έννοιαν της παρ. 3 του παρόντος άρθρου προσήκουσαν διαγωγήν.

β) **κοσμία** χαρακτηρίζεται η διαγωγή μαθητού τινός, όταν ούτος παρεκκλίνη από την προσήκουσαν, κατά την έννοιαν της παρ. 3 του παρόντος άρθρου προσήκουσαν διαγωγή, ουχί όμως άνευ παρεκκλίσεων

γ) **επίμεπτη** χαρακτηρίζεται η διαγωγή μαθητού τινός, όταν ούτος παρεκκλίνη από την προσήκουσαν, κατά την έννοιαν της παρ. 3 του παρόντος άρθρου, διαγωγήν εις βαθμόν ανεπίτρεπτον, αλλ' η παρέκκλισις αύτη κρίνεται επιδεκτική παιδαγωγικής επανορθώσεως εντός του αυτού σχολικού περιβάλλοντος.

Όταν ο μαθητής παρεκκλίνη από την προσήκουσαν, κατά την έννοιαν της παρ. 3 του παρόντος άρθρου, διαγωγήν εις βαθμόν ώστε η παρέκκλισις αύτη να δημιουργή παιδαγωγικόν πρόβλημα υπερβαίνον τας επανορθωτικάς δυνατότητας του εις ο φοιτά σχολείου, ο μαθητής ούτος υποχρεούται εις αλλαγήν σχολικού περιβάλλοντος, ίνα εν τω πλαισίω νέων σχολικών συνθηκών τω παρασχεθή η ευχέρεια βελτιώσεως της διαγωγής του.

5. Ο ετήσιος χαρακτηρισμός της διαγωγής των μαθητών εκάστου Γυμνασίου ή Λυκείου ενεργείται κατά την λήξιν του διδακτικού έτους δι' ειδικής πράξεως του Συλλόγου των διδασκόντων αποφαινομένου κατά πλειοψηφίαν επί τη βάσει της εν γένει εν τω σχολείω και εκτός αυτού συμπεριφοράς τούτων και των τυχόν εις τα οικεία βιβλία κατακεχωρισμένων στοιχείων κυρώσεων ή ηθικών αμοιβών, προσηκόντως συνεκτιμωμένων κατά την κρίσιν του Συλλόγου των διδασκόντων. Προκειμένου περί χαρακτηρισμού της διαγωγής μαθητού τινος ως κοσμίας ή επίμεπτης η κατά τα

ανωτέρω πράξης του Συλλόγου των Διδασκόντων δέον να είναι ητιολογημένη.

6. Δια της αυτής πράξεως χαρακτηρίζεται και η μέχρι της ημέρας του χαρακτηρισμού διαγωγή των κατά το άρθρ. 24 ελλίπώς ή ανεπαρκώς φοιτησάντων.
7. Ο χαρακτηρισμός της διαγωγής μαθητών, ως καθαρώς παιδαγωγικού χαρακτήρος δεδομένον, αποτελεί στοιχείον σχολικής αποκλειστικής χρήσεως «και αναγράφεται επί του τίτλου». ⁽¹⁹⁾
8. Ουδεμία τροποποίησης διαγωγής υπό του Συλλόγου των διδασκόντων χωρεί μετά την καθ' οιονδήποτε τρόπον οριστικήν έξοδον τούτου εκ του σχολείου.

Άρθρο 27

Είδη κυρώσεων

1. Δια πάσαν υπαίτιον παρέκκλισην εκ της προησκούσης κατά την έννοιαν της παρ. 3 του άρθρ. 26 του παρόντος Π.Δ/τος διαγωγής και αναλόγως του βαθμού της παρεκκλίσεως ταύτης επιβάλλονται εις τους μαθητάς αι κάτωθι κυρώσεις:
 - α) παρατήρησις,
 - β) επίπληξις,
 - γ) ωριαία απομάκρυνσις εκ του διδασκομένου μαθήματος,
 - δ) αποβολή εκ των μαθημάτων μέχρι 3 ημερών,
 - ε) αποβολή εκ των μαθημάτων μέχρι 5 ημερών και
 - στ) αλλαγή σχολικού περιβάλλοντος.

Άρθρο 28

Αρμοδιότης επιβολής κυρώσεων

1. Τας υπό του προηγούμενου άρθρου προβλεπομένας κυρώσεις δύναται να επιβάλλουν:
 - α) Έκαστος των διδασκόντων καθηγητών μόνον τας υπό στοιχεία α', β' και γ' κυρώσεις.
 - β) Ο Διευθυντής του Σχολείου τας υπό στοιχεία α', β', γ' και δ' κυρώσεις.
 - γ) Συμβούλιον αποτελούμενον εκ του Διευθυντού του Σχολείου, ως Προέδρου και των διδασκόντων εις την τάξιν του μαθητού καθηγητών ως μελών τας υπό στοιχεία α', β', γ', δ' και ε' κυρώσεις.

(19) Στην παρ. 7 του άρθρου 26 του π.δ. 104/1979 (Α' 23), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 1 του π.δ. 294/1980 (Α' 81), διαγράφονται οι λέξεις «και αναγράφεται επί του τίτλου», σύμφωνα με την παρ. 15γ του άρθρ. 83 του Ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114/Α/4-8-2017).

δ) Την υπό στοιχεία στ' κύρωσιν δύναται να επιβάλλη μόνον η ολομέλεια του Συλλόγου των διδασκόντων του Σχολείου.

2. α) Η παρατήρησις, σκοπούσα εις την προειδοποίησιν του μαθητού, ότι ετέρα αυτού παρέκκλισις δυνατόν να επισύρη κύρωσιν βαρυτέραν, κρίνεται ως η ελαφροτέρα των κυρώσεων μη καταχωριζομένη εις τα οικεία βιβλία του σχολείου.
β) Η επίπληξις καταχωρίζεται εις το βιβλίον Επιβολής Κυρώσεων του σχολείου, εφ' όσον κρίνει τούτο επιβεβλημένον το επιβάλλον ταύτην όργανον.
γ) Πάσαι αι λοιπαί κυρώσεις του άρθρ. 27 του παρόντος επιβαλλόμεναι, καταχωρίζονται εις το βιβλίον Επιβολής Κυρώσεων του Σχολείου, κατόπιν ενυπογράφου σημειώματος προς τον Δ/ντήν του επιβαλόντος την κύρωσιν όργανου, καταχωριζόμεναι επίσης εις το Ατομικόν Δελτίον του τιμωρηθέντος μαθητού.
3. Οι αποβαλλόμενοι μαθηταί δύναται να παραμένουν εις το σχολείον κατά τας ώρας διδασκαλίας των μαθημάτων, απασχολούμενοι μερίμνη του Δ/ντου του Σχολείου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'

Τιμητικά διακρίσεις

Γενικά Διατάξεις

Άρθρο 29

1. Εις μαθητάς Γυμνασίων και Λυκείων διακρινομένους κατά την διεξαγωγήν και την εις τα μαθήματα επίδοσιν απονέμονται τιμητικά διακρίσεις κατά τας διατάξεις του παρόντος Π.Δ/τος.
2. Ίδια τιμητικά διακρίσεις απονέμονται κατά τας διατάξεις του παρόντος Π.Δ/τος εις μαθητάς Γυμνασίων και Λυκείων δια πράξεις αυτοθυσίας ή πράξεις εκφραζούσας ασύνηθες πνεύμα ανιδιοτελούς φιλαλληλίας.

Άρθρο 30

Είδη τιμητικών διακρίσεων

Προϋποθέσεις απονομής

1. Εις μαθητάς επιτυχάνοντας γενικόν βαθμόν ετησίας πρόδου άριστα και επιδειξάντας διαγωγήν κοσμιωτάτην απονέμεται, κατόπιν αποφάσεως του Συλλόγου των διδασκόντων, **Αριστείον Πρόδου** δι' επιδόσεως ειδικού διπλώματος.
2. Εις τον πρώτον εξ εκάστης τάξεως ή τμήματος τάξεως μαθητήν εκάστου σχολείου τυχόντα τουλάχιστον γενικού ε-

τησίου βαθμού λίαν καλώς και επιδείξαντα διαγωγήν κοσμιωτάτην απονέμεται, κατόπιν αποφάσεως του Συλλόγου των διδασκόντων, **Βραβείον Προόδου** δι' επιδόσεως ειδικού διπλώματος. Εν περιπτώσει ισοβαθμίας απονέμεται και εις τους ισοβαθμίσαντας ισότιμον αντίστοιχον Βραβείον Προόδου.

3. Εις μαθητάς δικαιουμένους κατά τας διατάξεις της παρ. 2 του άρθρ. 29 του παρόντος Π.Δ/τος ίδιας τιμητικής διακρίσεως δια πράξιν αυτοθυσίας ή ασυνήθους ανιδιοτελούς φιλαλληλίας,, ευθύς μετά την τέλεσιν της πράξεως, απονέμεται, δι' αποφάσεως του Συλλόγου των διδασκόντων, δημόσιος έπαινος ενώπιον του συνόλου των μαθητών και των διδασκόντων καθηγητών επί τούτω συνερχομένων.

Επί πλέον εις τους μαθητάς τούτους, οίτινες δια της αυτής πως άνω αποφάσεως του Συλλόγου των Διδασκόντων απαλλάσσονται απασών των τυχόν βαρυνουσών αυτούς κυρώσεων μεθ' όλων των συνεπειών των, επιδίδεται ειδικόν δίπλωμα κατά την υπό των διατάξεων του επομένου άρθρου οριζομένην ημέραν επισήμου απονομής των υπό του παρόντος Π.Δ/τος προβλεπομένων τιμητικών διακρίσεων.

4. Ο τύπος και αι διαστάσεις των υπό του παρόντος άρθρου προβλεπομένων ειδικών διπλωμάτων καθορίζεται δι' αποφάσεως του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 31

Απονομή τιμητικών διακρίσεων

Αι κατά τας διατάξεις του προηγουμένου άρθρου τιμητικάί διακρίσεις απονέμονται εν επισήμω τελετή κατά την ημέραν της Εορτής της Σημαίας, εις ην καλούνται να παραστούν εκπρόσωποι των τοπικών αρχών και οι γονείς και κηδεμόνες των μαθητών.

Άρθρο 32

Η ισχύς των διατάξεων των άρθρων 20, 21, 22, 23, 24 και 25 του παρόντος άρχεται από του σχολικού έτους 1979 - 1980.

Αθήνα, 29 Ιανουαρίου 1979